

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 29 AUGUSTI 1915.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELIN WÄGNER.

~ CARL GRIMBERG ~

~ VÅR POPULÄRE
HISTORIESKRIFVARE

HVAD SLAKTTRADITIONERNA äro för familjen, det är historien för hela folket. Den är sambandet med det förflutna, den starka tråden som knyter seklernas öden samman till en hel öfverskådlig kedja.

Att skriva historia det måste vara som att se ut öfver hafvets oändligheter, ty historieskrifvaren vet, att där hans horisont tar slut, där kommer efter honom i senare tid en annans blick att ta vid och infånga nya syner och inflika nya blad om väl och ve, om godt och ondt för ofödda slakten.

Att historia kan skrivas på olika vis, det ha nog alla erfarenhet af. Å, jag minnes ännu mängden af alla dessa svårlärda årtal, som stodo tryckta i marginalen.

Jag brukade rita tre streck under hvar och ett för att upphjälpa minnet, och när sedan lektionstimmen kom, stodo siffrorna så bjärt för mitt inre öga, att jag nästan förgat på hvilken händelse de skulle passas in. Jag misstänker, att vi äro många nog om sådana där gemensamma barndomsminnen.

Men hvad det däremot var oändligt lätt att komma ihåg Sven i Isala, som körde Gustaf Vasa i sitt halmläss och Erik XIV:s giffiga ärtsoppa!

När fantasien kommer i rörelse och får hjälpa till, då går det lätt att både taga emot och behålla kvar. Att det kan gifvas luft under vingarna, äfven när torra fakta medde-

En intressekonflikt.

las, det visar nulidens pedagogik, späckad som den är med "roliga" moment.

Barnen, som inte kunna göra jämförelser veta inte af sin förmån på detta område.

Men på sitt sätt erkänna de den likväl. En mor berättade mig nyligen, hur hennes barn en middag redan efter första rätten gled ner från stolen, knäppte ihop händerna och tackade gud för maten, tilläggande: "Nu vill jag inte äta mer, nu vill jag läsa Grimberg."

"Svenska folkets underbara öden" kallades nämligen för "Grimberg" där i hemmet. Och ett nytt häfte hade kommit just den dagen.

Den, som kan försätta barnafantasierna i en så stark spänning, vågar man med skäl kalla en populär historieskrifvare.

Till och med för barn och ungdom kan svensk historia, fullt vetenskapligt behandlad, ha samma fängslande förmåga som sagan och dikten förr trodde sig ha ensamrätten till.

Hos Carl Grimberg har vetenskapsmannen, idrottsmannen och pedagogen ingått en förening, och måhända ligger däri en af orsakerna till att hans författarskap såväl på lärobokens område som i det stora historiska verket "Svenska folkets underbara öden" blifvit så omycket och ej minst af ungdomen så högt uppskattas.

Det finns alla de ingredienser i framställningen som läsaren behöfver för att kunna tillgodogöra sig innehållet.

Från de äldre historieskrifvarnas metod att hufvudsakligen med egna ord skildra de historiska personligheterna har doktor Grimberg afvikit.

Han låter dem ofta själfva tala, och läsaren får därigenom en slags förnimmelse af att de väckes upp ifrån de döda och få lif.

I Svenska folkets underbara öden är det ej endast de rent historiska tilldragelserna, som fängsla. Nej, åt tidsförhållandena, uppenbarade i seder, fänkesätt och vanor, ges äfven utrymme. De bilda liksom scenen, där de olika akterna i det nationella dramat utspelas.

Erik Gustaf Geijer talar om nyttan af en, som han uttrycker sig: "poetisk ingång i historien", hvilken har till följd, att det rent mänskliga i den samma får bli det främsta.

"Om något är klart af historia", säger Geijer, "så är det detta, att det personliga i henne är det viktigaste. Hon är ej en följd af satsar och sanningar, utan af vilja och handlingar — ej teoretisk, utan praktisk —"

Det förefaller, som om denna Geijers be-kännelse sammanföll med doktor Grimbergs författarvilja, som är — i likhet med hvad Geijers var — att upplifva "de gamle Göthers" frihetsanda, mannamod och redliga sinne. — Jag har inget annat syfte med min framställning, säger doktor Grimberg än att teckna sanningen om svenska folket och på så sätt bidra till att de gamla svenskman-nadygderna bita sig fast för att aldrig släppa taget. Utan att alls våga mig på att kritiskt bedöma hans författarskap, har jag velat med dessa rader påpeka — för dem som ej redan veta det, att Svenska folkets underbara öden är en synnerligen roande på samma gång som lärorik lektyr för de svenska hemmens medlemmar både gamla och unga.

Författaren sade mig en gång, att han skrifver sin historia delvis i en jämländsk fjällstuga, delvis ute till haf.

Inte underligt då, att det går friska vindar genom skildringarna.

JULIA SVEDELIUS.

LÄROVERKSLÄRARENÄMNDENS FÖRSLAG om kvinnors anställande som adjunkter och lektorer vid gossläroverk har gifvit upphof till en strid, där den stora massan af läroverkslärare står mot dem, som de betrakta som blifvande konkurrenter om brödstycket. Tonen i denna kampanj angafs af läroverkslärarnas riksförbunds deputerade församling, som började med att utslunga diverse beskyllningar mot lärarinnorna allt för att bevisa vådan för läroverkens elever af att kvinnliga lärare blefve anställda vid läroverken. Dessa stämplades som i vissa afseenden underlägsna pedagoger, inkompetenta att meddela fullgod undervisning i matematik och grammatik, underlägsna i fråga om initiativ och själfständighet i undervisningen. Parollen har följts af så godt som alla kollegier vid de allmänna läroverken — den svenska flickskolans lärarinnor ha fått underbetyg af sina manliga kamrater. Det har varit ganska lärorikt äfven för utomstående att se, hur en hel kår reagerat liksom automatiskt inför möjligheten till fri konkurrens med kvinnorna.

Lärarinnorna ha emellertid i det längsta litat på läroverksöfverstyrelsen, som är deras så väl som deras manliga kollegers, och hoppats, att denna myndighet, som haft tillfälle att följa deras arbete, skulle intaga en annan ställning. Man hade ju i tacksamt minne, att läroverksöfverstyrelsen år 1911 yttrat sig i denna fråga och då framlagt förslag om att kvinnor skulle få undervisa på läroverkets alla stadier. Den hade gifvit detta utlåtande, stödd bl. a. på "de i det stora hela sedt utslutande goda erfarenheter den ägde i fråga om lärarinnornas vid flick- och samskolor sätt att handhafva sin såväl undervisande som uppfostrande uppgift".

Det lär till och med ha funnits lärarinnor nog naiva att tro att öfverstyrelsen af 1915 i det yttrande den hade att afgifva skulle begagna tillfället att gifva ett förnyadt förtroendevotum åt flickskolans lärarekår, som oförskyllt och mot sin vilja indragits i striden. Motsatsen skulle bli fallet.

Öfverstyrelsen har afstått från att begagna den erfarenhet den haft tillfälle att förvärfva i fråga om arbetet inom flickskolan. Öfverstyrelsen utgår ifrån den satsen "att statsintresset icke kan medgifva att kvinnor ens på försök bekomma andra ämbeten än sådana hvilkas uppgift de visat sig kunna sköta". (Hur går det med statsintresset, när, såsom ofta sker, en ny myndighet tillsättes och nya poster besätts med nya personer, som icke haft tillfälle att visa sig kunna sköta dem?) Därför kan icke öfverstyrelsen sträcka sig längre för kvinnornas räkning än till adjunktstjänster med hufvudsaklig undervisningsskyldighet i läroverkets tre lägsta klasser. Öfverstyrelsen har emellertid underlåtit att beledsaga detta förslag med en utredning, som kunnat göra det troligt att sådana tjänster verkligen komma att inrättas. Dessutom har den genom att uppställa särskilda kompetensvillkor för kvinnorna lagt i dagen sin afvisande hållning. Sådant utlåtande nu föreligger med sin utpräglade ton af sträfhets gent emot kvinnorna, nödgas man se däri ett försök att hålla kvinnorna borta från de allmänna läroverken. Det är med ett ord ett utlåtande, ägnadt att göra öfverstyrelsen mycket populär — bland läroverkslärarna.

Senast har striden tagits upp igen vid läroverksläraremötet i Jönköping. Den kvinnliga ståndpunkten, som här sammanfaller med lärarlönenämndens, företrädades vid mötet af adjunkten Anna Sörensen. Hennes inledningsanförande blef en vidräkning med läroverksöfverstyrelsen. Hon frånryckte den det principiella stöd den sökt hos löneregleringskommittén och fastslog att det utlåtande från Danmark, hvarpå den vidare stödde sig, såsom anonymt icke hade något värde. Hon bestred också korrektheten af att erfarenheterna vid den enskilda skola, som nämnts i utlåtandet, tillämpades på adjunktskompetenta kvinnor, eftersom kvinnor med väsentligt lägre kompetens varit anställda där. Hon framhöll också det öfverraskande i att öfverstyrelsen, som från så många håll samlat material för frågans bedömning underlåtit att begagna sig af den erfarenhet man vunnit, därigenom att kvinnor genomgått profårskurs. Enligt hvad som meddelats i en reservation till kollegiets yttrande vid ett af våra profårsläroverk, har under tiden från och med 1905 till och med 1914 vid detta läroverk högsta betyget i undervisningsskicklighet tilldelats 35 proc. af de manliga och 44 proc. af de kvinnliga kandidaterna; i fråga om fallenhet för lärarkallet voro procentalen 20 och 22.

Någon vilja hos öfverstyrelsen till att ge kvinnorna som pedagoger en upprättelse förspordes icke på detta möte. Dess chef hade icke annat att göra än att erkänna, att han ändrat mening sedan 1911, helt säkert i de flestas ögon ett vackert drag. En af hans kolleger svarade dessutom på fröken Sörensens uttalade förvåning öfver att öfverstyrelsen velat stödja sig på ett yttrande af en rektor att en lärarinnas undervisning i ett enstaka fall varit prägeln af andlig ofrihet, med att förklara att detta uttalande öfverensstämde med hans egen privata erfarenhet från flickskolan.

Sådan är för ögonblicket ställningen. Den alltid ömtåliga frågan om kvinnans rätt till konkurrens med mannen har resulterat i en motsättning mellan de manliga och kvinnliga lärarna, ett försvagande af det goda kamratskapet, resulterat också i en lätt förklarlig känsla af missräkning från lärarinnornas sida mot den högsta myndighet, som är satt att opartiskt bevaka bägge kårernas intressen likaväl som ungdomens.

Utomstående kunna naturligtvis sätta sig in i lärarnas känslor af misstro mot det nya skede, som med kvinnornas inträdande på skådebanan skulle inträda, likaså förstå att de icke med uppräckt händer ta emot de nya medtäflarna. Men helt visst skulle det ha klädt dessa herrar bättre, om de fört striden på ett älskvärdare sätt, om man kunnat upptäcka mera af god vilja i det sätt hvarpå de bedömt blifvande konkurrenter. Om lärarinnorna blefve kompetensförklarade så skulle det dock i hvarje enskildt fall bli fri konkurrens mellan manliga och kvinnliga sökande, och den bästa skulle segra. Mot motståndare till hvilkas täflingsegenskaper man har så ringa tilltro, skulle man kunna ha råd att vara en smula mer ädelmodig. Och skulle mot förmodan det hända sig att en kvinna en gång eller par visade sig ha de bästa förutsättningarna, så borde den möjlighet till vinst för undervisningen, som annars varit utesluten, endast glädja dem, som i hela denna strid varit som en sköld framför sig skolans intressen och ungdomens.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.—
Halft år	3.50	Halft år	4.50
Kvartal	1.75	Kvartal	2.25
Månad	0.75	Månad	0.90

Iduns byrå o. Expedition, Mästarsamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803.	Expeditionen: Riks 1646. Allm. 6147.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402.	Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 8659. Allm. 4304.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	Utländska annonser:
25 öre efter text.	30 öre efter text. 35 öre
30 öre å textsida.	å textsida. 20 % förh.
20 % förhöjning för särsk. begärd plats.	för särsk. begärd plats.

NORDISKA PEDAGOGER PÅ HANKÖ.

SOM EN PARLA I KRISTIANIA-fjorden ligger Hankö, de gröna dälternas ö. Hafvets oändlighet omsluter pärlan.

Långt bort vid horisonten, där i klara dagar två blå nyanser hopsmälta, ligger ofta en fin rökslöja, som märker leden, där de stora båtarna gå till ovissa öden. Här och hvar lyfta hvita segel ur vågorna, som fiskmåsvingar på flykt.

Under juni och juli är Hankö en kontinental och kosmopolitisk badort med regatta, musik dans och tennis.

I början af augusti är säsongen i aftagande, och de flesta börja packa in. Badhuset, där alla upptänkliga hälsobad serveras, blir mindre besökt, och de heta klipporna nere vid stranden, där solälskande människor legat och stekt sig bruna, bli kala och kalla.

Snart är Hankö på nytt vågsångens folkdoma ö.

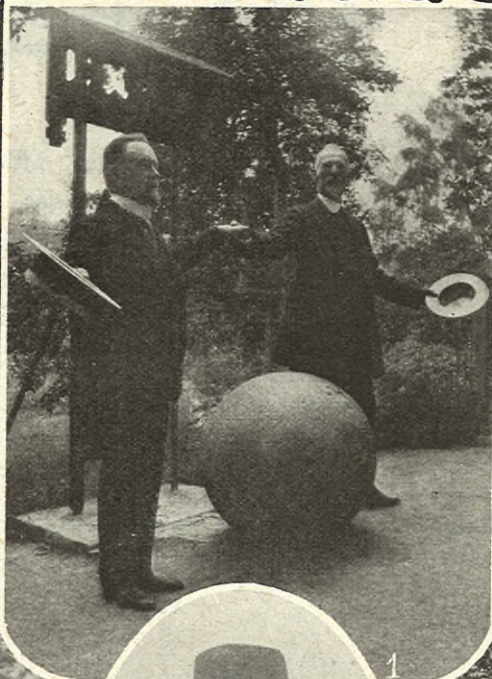
Mellan den 11-16 augusti har stället i år varit mötesplats för representanter af nordens tre folk. Ett privat skolmöte har där ägt rum efter inbjudan från Norge.

Det har legat en säregen stämning öfver dessa dagar, då lifvets fortsättning i nya släktens fosran varit det gemensamma, sammanbindande intresset.

Hankömetet har haft en helt privat karaktär, men det är mig dock tillåtet att låta en fläkt af dess anda utgå genom denna hemmens tidning.

Då alla samlats från sitt skilda håll, öppnades mötet i ett ståtligt tal af den norska bestyrelsens ordförande, professor Otto Andersson, som redan i sina första ord sammanfattade dessa periodiskt återkommande sammankomsters betydelse.

"Vi, som kommit hit, vilja tjäna lifvet, därför att vi tro på lifvet, sade han, i skolan läg-

Det första föredraget hölls af öfverdirektör Bergqvist, och vi svenskar kände oss stolta öfver en sådan anförare. I den norska pressen betecknades hans psykologiska undersökning af: "Onatur i vår folkuppfosran" som glimrende, och det enligt allas mening med rätta.

Björnson säger: "en ungdom, som er stærk og sund, er hele folkets æresag" och att skolans bärare, som ha så stor del i folkens fosran djupt känna detta sitt ansvar, det är visst och sant.

Man fick under detta möte en stark förnimmelse af hur mycket af nordens enhet det finns där innerst inne i de tre folkens fänkesätt och lifsförhållanden. Brutet visserligen genom den individualitetens olikhet, som är nationens liksom individens rätt och lycka att äga.

Och man erfor också, hur oändligt mycket dessa folk ha att ge hvarandra af lif, förnyelse och kärnvirke för samhällsbygget.

Det var många framstående personligheter, som här gäfvos af sin erfarenhet och sin själs bästa. Några få namn blott förutom de redan nämnda: professor Sören Tuxen, inspektör för det danska högre undervisningsväsendet, rektor Kaper och Rauchou-Nielsen m. fl. danskar. Från Norge: professor Axel Holst, psykologen professor Aall, rektor Berle, stortingsman Anna Rogstad, Elise Heijerdahl, mångårig stadsfullmäktig i Kristiania m. fl. Bland svenskarna märktes Anna Sandström, Tyra Kullgren, Marie Louise Gagner samt kända

rektorer, docenter och doktorer.

Den uppfattning, som hållit före att söka stoppa in största möjliga kunskapsmassa utan särskildnad på individuell läggning hos det mottagande barnet, har undergått en ge-

1. Sverige och Norge räcka hvarandra handen vid Carl XII:s dödsplats. T. v. rektor Fähræus, t. h. rektor Berle. 2. Öfverdirektör Bergqvist, Sverige, 3. professor Otto Anderssen, Norge, 4. professor Tuxen, Danmark.

ges grunden till ett kommande samfundslif. Skolan är en starkt människoförbindande makt — — — Sedan sjöngs Grundtvigs sång:

Hvad solskin er for det sorte muld er sand oplysning for muldets frände — —

5. Rektor Kaper, Danmark, 6. Fröken Marie Louise Gagner, Sverige, 7. Stortingskvinnan Anna Rogstad, Norge, 8. Stadsfullmäktige Elise Heijerdahl, Norge, 9. professor Axel Holst, Norge, 10. professor Aall, Norge. — Förf. foto.

Låf kemiskt tvål
faEdra klädning
ar & kappor hos
ou och Ni blir
belåfen.

Örgryte Kemiska
Tvåff- och färgeri Aktiebolag Göteborg

KLIPPAN.
Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kople-
och Tryckpapper
samt kartong.
Idans textpapper tillverkas af Kippan

nomgripande renässans. I den moderna skolan har studiet af individen fått en långt framskjuten plats. Nu är blicken riktad mot personligheten, som skall utdanas. Och detta är rättvisa, ty det är inte vår likhet med hvarandra, som ger oss styrka, utan vår egenart. Det är med den, vi skola kunna utföra just vår gärning i lifvet. Och det är för den, som vi alla fostras.

Ofta under diskussionerna framgick den önskan, att hemmen och skolan må komma hvarann närmare. Barnens fostran skulle vinna därpå.

Många felgrepp kunde förhindras, såväl från hemmens som skolans sida om det blefve ett intimare samarbete dem emellan.

Före och efter de olika föredragen sjöngs med kläm unisont ur Seips visebok, hvaraf ett exemplar var skänkt från chefen för Aschehous förlag till hvar mötesdeltagare. Denna samling innehåller ett förträffligt urval af norsk, dansk och svensk diktning.

En afton stodo vi i solnedgången ute på klippan och sjöngo vårt lands sånger och hurrade enligt nationernas olika sed fyra gånger, tre gånger, och tre gånger tre gånger.

Vi hurrade inte endast för våra land, vi hurrade också för hvarandras väl.

Och hvarför skulle vi inte göra det? Vi möttes i ideell sträfvan för att föra fram till seger i lifskampen de, som skola taga arvet efter oss.

När nationerna mötas med höga ideal för ögonen, då mötas de som vänner.

När materialismen sammanför dem, hur blir det då?

Europa svarar.

De soliga minnesrika dagarna på Hankö gingo forl. Den norska bestyrelsen hade in i minsta detalj ordnat till det bästa för sina hundra gäster.

Såväl värden på Hankö som tjänstepersonalen, troljnarinnan Inga ej att förglömma, hade vårt väl i sikte från morgon till kväll.

Sista dagen avslutades med en gemensam färd till Fredrikshald, där bokförläggare och fru Nygaard inbjudit alla på en storartad middag.

Dessförinnan besöktes fästningen. Vi samlades vid Carl XII:s dödsplats. En svensk och en norrmann talade. Sedan fryckte de hvarandras händer öfver minnesmärket. Det var ett ögonblick af lefvande historia — förgången historia — kanske också en framtida historia.

JULIA SVEDELIUS.

Iduns kvinnliga akademi.

MED ANLEDNING af att fröken Sofia Gumælius, som inom Idunakademien representerade affärsvärlden, aflidit i början af detta år, riktas härmed en värdjan till vår läsekrets att inkomma med förslag på någon svensk affärskvinna, som kan anses lämplig att intaga den ledigvordna platsen. Vidare anhåller akademien att våra läsare behagade inkomma med motiveradt förslag till pristagare för 1916, hvari angifves någon svensk kvinna, som kan anses berättigad till hederspriset, 1,000 kronor, för belönande eller främjande af någon förtjänstfull kvinnlig gärning. Förslagen torde adresseras till akademiens sekreterare med. d:r Karolina Widerström, Gamla Kungsholmsbrogatan 19, Stockholm, och insändas ju förr dess hellre, senast före utgången af oktober månad.

TILL FANTASOS.

HVAR DVALJS DU, GENIUS MED
gyllne vingar,

du våra sinnens fröstare och trollkarl?
Hvart har du flyktat undan slagens
åskor,

som dränka ljudet af ditt silfverhorn?

— Det hvilat mången enslig tjärn i
skogen,

dit dagens bittra röster icke tränga,
där lyser kanske nu din purpurtröja,
där sysslar du vid sköna drömmars
väf? —

— Nej, icke där! Jag ser dig midt i
striden,

du grips af yran, rusar och berusas,
och på ditt silfverhorn af drömmars
smide,

du spelar ärans stolta melodier
och blåser segerns eggande fanfar!
och hos den fallne, för den blick som
brister,

du målar hemmets dæld med gröna
granar,
och skogarna och älven — landet,
landet,

som han har lefvat, stridit, stupat för!
Du väfver bonader af hjältedrömmar
i guld och purpur öfver himlens fäste,
och in i solnedgångens föckensyner
du diktar djärfvt en framtids underland.

Säg, har du glömt all vårens ljusa sagor
om lif och spirande och skaparglädje,
Står du i sold hos våldet nu och döden
och firar rusig höstens mörka fest?

Som en backant du svänger thyrsos-
stafven

och som en offerpräst du pannan
kransar

att bringa fallna gudar höstligt blod.
Hör, stormen, som de sista löfven sopar,

den sjunger liksom du sin höga visa
om maktens, mörkrets, köldens, dödens
rätt!

— Men när det kvällas ändtligt efter
striden,

du sänker vingarna, du barn och genius,
som född af jordens mull och män-
skors frånad

dig sträcker emot aftonrodnans syn.
De fagra orden dö på dina läppar
och drömmens spindelväfvar brista
samman,

och färgen bleknar i ditt trollska bländ-
verk

— blott tystnaden och döden äro kvar!
Du kastat dina skönsta verk på elden
och dansat som ett barn kring bålet
flamnor.

Och när du blott ser askan kvar och
kolet,
du gråter som ett barn för lyktad fröjd.

O Fantasos, när blir det man af barnet,
när står du vuxen, man emellan männer,
när skall du sluta krossa seklers skatter
och bryta knoppen förn den blifvit
blom?

När skall du dikta verklighetens sånger,
ej gossens blott om strid och knytnäfs-
ära,

men mannens dikt om stumma, djupa
segrar,

som dana jorden ny för mänskors ätt?
När skall du så i gyllne morgonväkter
en lifsvarm sådd i tusen unga sinnen
som spirar upp i nya, ljusa tider,
i fredlig täflan och i ädel kamp?

När skall du byta hägringar i tankar,
när skall du bjuda bröd och icke stenar!
O, Fantasos, när skall du ändtligt vakna
ur seklers tomma, vålnadsfyllda dröm!

MILDRED THORBURN-BUSCK.

Doktor Tage Sjögrens Röntgeninstitut

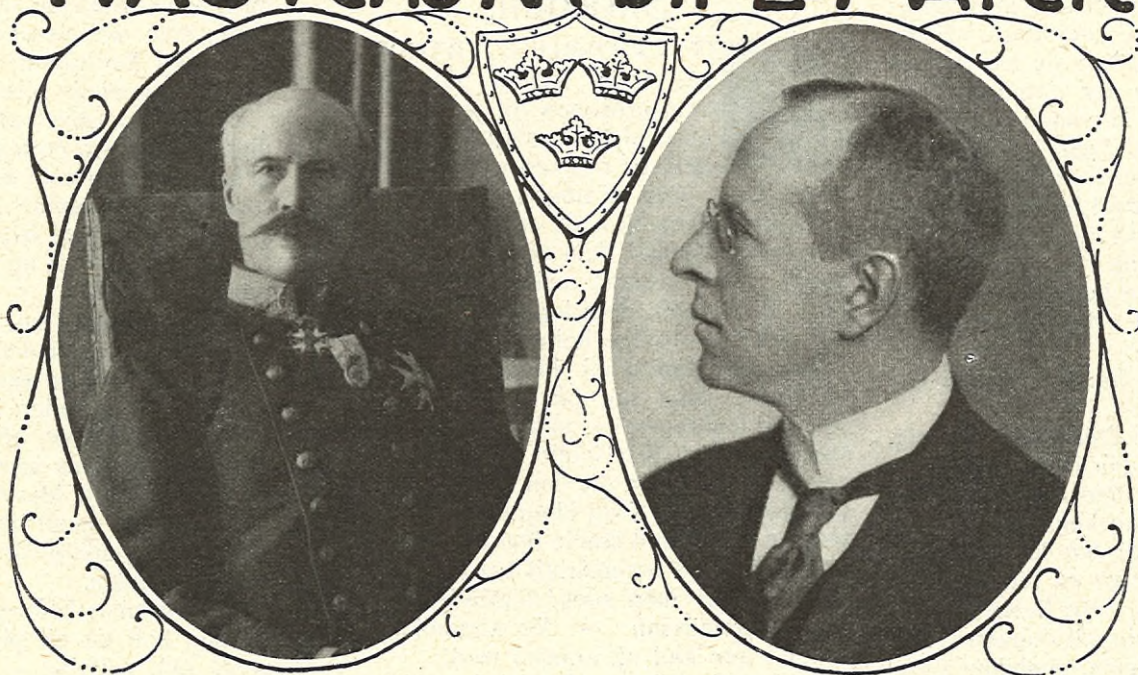
STUREGATAN 8 - STOCKHOLM
för undersökning af bensystemets skador och sjukdomar, lung-, hjärt- och mag-
sjukdomar m. m. samt för behandling af vissa tumörer, struma, körtelsvulster,
kroniska hudsjukdomar, såsom eczem, hudkräfta, hår- och skäggsvamp m. m.

CEREBOS SALT

är omsorgsfullt packat för att vid framkomsten vara i
fullgodt stånd.

TVÅ SVENSKA DIPLOMATER

PORTRÄTTEN HAR ofvan återge dragen af två män som, förestå våra beskickningar i främmande hufvudstäder. Tillväns- ter ha vi general Brändström, den svenske ministern i Ryssland, — som i dagarna fyller 65 år. — Fotografiet är taget af hoffotogra- fen Grape i svenska le- gationen i Petrograd. Porträttet till höger återger dragen af vår förra utrikesminister, grefve Albert Ehrensvärd, som i dagarna utnämnts till chef för den nyupprättade sven-

ska beskickningen i Schweiz. Sverige har hittills icke varit representeradt i Bern, att en beskickning upprättats där just nu, har gifvit vid handen att vår svenska regering önskar träda i närmare förbindelse med den fria republiken, äfven den en neutral stat i en mellanställning som påminner om vår egen. Svenska fredsvänner knyta till denna åtgärd den förhoppningen, att de två staterna komma att samråda om åtgärder för att befördra fredsunderhandlingar.

FUR MÅNGA GÅNGER HAR DU suttit här och sett samma konstgjorda natur, säger Gustaf Falk hårdt till sin väns hustru "Fjäriln". Det smeknamnet har hon lydt under flera år, och det händer en och annan att glömma Fjärilns borgerliga namn: Lena Alman för att uteslutande identifiera henne med hennes lilla graciöst fladdrande, skimrande alltid tjugusande namne.

Gustaf Falks skarpa gråa blick ser likgiltigt ut öfver Café Royals trolska gröna gräsmattor och lekfullt plaskande springvatten. Han lutar sig tillbaka i korgstolen och händernas grepp om armstöden är energiskt och fast. Fjäriln ler sitt glada löje emot honom: "Hur många gånger frågar du! Kanske hundra — kanske mer och ändå — är jag här i kväll för första gången. Världen är alltid ny för mig, Gustaf — och alltid beundrar jag den." Han rycker otåligt på skulderna.

"Världen har skämt bort dig, men just nu i dessa tider är det slut med blomsterhyllning, flirt och s. k. ridderlighet mot våra små lekdockor. Allvaret ligger inte blott i luften. Det är midt ibland oss."

"Det behöfver knappt du upplysa om," nickar hon skälmaktigt. "En värdigare före- språkare kan det ålderdomliga fruntimret i sin ständiga, aldrig utslitna halvesorg inte få."

Hon ser sig längtansfullt om efter sin Erik. Han hade blifvit kallad till telefonen och kunde inte ha hunnit tillbaka än, ty hans smoking hade nyss fläktat bort i den breda dörröppningen, när Gustaf började anfallet. Hon hade förr fått finna sig i bitande sarkasmer från detta håll, men hvad bryr en dansande fjäril sig om några åskblixtar. Hon kunde på sin höjd tycka synd om honom, som skrämde glädjen ifrån sig. Och af det skälet att han en gång älskat henne, hyste hon en mjuk och varm och öfveruppskattad kvin- nas medlidande med Gustaf. Hon var alldeles säker på, att han förebrått sitt inre en sådan dårskap som en förälskelse i ett väsen af solstrålefröjd och yr obetänksamhet, och äfven detta beklagade hon, ty aldrig föreföllo männen mera lättade från ödesbör- dan än när de kunde hängifva sig åt en hjärteorgie.

"Det plågar mig att sitta här," fortfor han, "det plågar mig att se den fullsatta matsalen midt öfver, och det ena meningslöst skrat- tande ansiktet in till det andra, den ena frun- timmerstoalletten vräkigare än den andra.

FJÄRILEN.

AF

ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

Människorna måtte ju vara galna, som roa sig så blindt och vanvettigt, medan rymden fylles af rytande smärta och skrikande nöd."

Lenas stora strålände ögon skälftva till. Det är i blicken en djupnande ångest, som dock snabbt förflyktigas:

"Riddare af den sorgliga skepnaden", säger hon, "mig får du aldrig in i mörkret. Hvarför skulle inte de, som kunna det, vara glada? Hvarför ska vi inte få njuta. För mig är hvarenda liten elektrisk låga i hvalf- ven här ett tindrande glädjebloss. Och jag blir god och blid som en vacker barnasaga med en smula Ullspiegels-gemyt i, när jag sitter här. Stridsropet och flaggmärken och vykort, alltihop offerar jag gärna åt till tack för att jorden inte är en jämmerdal utan en vidtfamnande lyckomöjlighet. Skulle jag sitta hemma kväll efter kväll, skulle jag spara på allting, blefve jag sur och trumpen och frös ihjäl invärtes, det är jag säker på."

"Inser du inte, att det är syndigt att kasta ut pengar på mat och dryck och kläder, när halfva nationer svälta ihjäl och knappt ha en trasa att skyla sig med."

"Det är alltid sommar på ett håll och vin- ter på ett annat," svarar hon trotsigt. "Och omkring mig skall det vara sommar och värme. Tänker du länge representera isregionen, Gustaf, flyktar jag." Hennes lifliga ansikte har ett sällsamt uttryck af fruktan midt i sin ljusa tillförsikt. Erik skall väl snart komma igen. Och han vet, hur lilla Fjäriln skall behandlas. Aldrig hotar han med en hård hand om det skimrande stoffet eller med en hvass insektnål.

"Undan stämningen lär du inte kunna fly. Den griper oss alla, Lena," Gustaf Falk lutar sig fram, hans panna är så kall och hvit, läp- parna mäjsladt hårda, när han tillägger, "jag skall passa på, medan vi äro ensamma att säga dig sanningen: Erik har stora ekonomi- ska bekymmer, som han håller dig utanför. Men du är ju hans hustru, och det är väl bättre, att du får veta, hur sakerna stå än att du oförberedt skall möta kraschen. Det lär knappt kunna undvikas, att Erik störfas inom närmaste framtid.

Hennes ansikte blir gråblekt och stelt. Hela den lilla smeksamt mjuka varelsen förändras. De smala händerna med blixtrande ringar falla lifflöst ned i hennes knä, men så är det som om Fjäriln måste pröfva vingarna än en gång. Hon ler sitt ljufva, segervissa leende:

"Å, det är väl inte så farligt. Och du — du hjälper honom väl. Ni har ju gemensamma affärer." "Ja, tyvärr." "Du menar...?"

"Att Erik går under. Jag har fått en gan- ska obehaglig kännedom om hans slöseri — eller för din skull, bara för din skull, Lena. Det är inte för nöjet att förtala en vän jag säger dig detta, utan bara för att visa dig din plikt. I åtskilliga år ha vi känt hvarandra, och du vet, att jag hållit mycket — för myc- ket af dig, jag, som många andra. Men kan- ske är jag den ende, som har mod att vara uppriktig."

"Hvad skall jag göra?"

"Visa, att du inte är ett flarn, bli en för- ständig, arbetsam hustru, afstå från nöjen och lyx." "Ja — ja visst. Arbeta?"

Han blir retad öfver det förtviflat sökande uttrycket i hennes ögon. Hon tycks tigga om att slippa flera brutala slag, men han kan inte låta bli att slå. Han tror sig ha rätt. Han ensam skall kunna lära henne...

"Du vet väl själf, hvad en kvinna har att sköta: hushållet, hemmet. Det är klart, att ni som andra måste rätta munnen efter mat- säcken. Om det fortsätter så här, riskerar du att Erik skjuter sig en vacker dag, och du sitter på bar backe. Jag vet inte, om du är dyrbarare än de flesta s. k. bättre fruar, det tror jag inte, men du deltar inte i allvaret. Du är alltid en fest, en uppenbarelse, och detta är Erik så svag för, att han sätter lifvet till, hellre än han öppet säger dig, att fest- ljuset slocknat för er som för andra."

Lena sitter stum. Det glimmande, sorlande, böljande lifvet omkring henne har slocknat, tystnat, frusit till is. Det är svart för hennes ögon, och hjärtat, det glädjeröda, som bara gifvit och tagit af känslors fullhet, värker, klubbadt af det hänsynslösa slaget.

Erik kommer, rask och ifrig.

"Nu så," säger han och tar sin plats bred- vid hustrun. "Men hvad är det, Lena, är du sjuk?" förskräckt ser han på den hopfallna gestalten, det liksom plötsligt och omildt vissnade ansiktet. "Jag vill hem, Erik."

"Men då är du sjuk." Han reser sig ängs- ligt och lägger armen om henne.

Gustaf åtar sig att göra upp.

Lifvets Biograf.

Skörden.

IT OGOBLICK TITTADE SO-
len fram mellan skurarna och
kom grönskan att se ändå frodi-
gare ut än vanligt. Inte för att
det var mycken grönska fru Ma-
rienne såg. Men af någon slags egendom-
lig byggmästarnyck hade en liten glänta mel-
lan ett par hemskt fula brandmurar lämnats
öppen. Och inramad mellan dessa såg hon
stora landsvägen, som tog vid, där gatan tog
slut och bortom den koloniträdgårdarna.

Solen på grönskan! Nej, det var allt för
frestande. Hon såg på klockan. Ordnan-
det med middagen tog alltid sin dryga timme,
åtminstone om den skulle vara riktigt lagad
och inte verka som om den ramlat ner genom
skorsten — som salig Hagdahl uttryckte sig.
Men en liten stund kunde hon alltid gå ut och
få sig en nypa sommarluft och blomsterdof.

Så fort af med ateljéförklädet, på med
regnvädersmössan — för någonting annat
var det inte lönt att komma med.

Sakta och drömmande gick hon fram mel-
lan alla de små koloniträdgårdarna som nu
stodo i sitt fullaste flor.

Där hade Nya Expressen sin koloni, där
sotarmästar Bunge och där plåtslagar Lönn-
bom — hvar och en med sin egen karaktär
och typ. Men öfver allt blommor, frukt och
bär, lysande och saffiga.

Hvem var det som en gång i tiden kom på
idén att anlägga koloniträdgårdar? Sä-
kerligen var det en engelsman och sannern-
ligen borde inte hans — eller var det kanske
hennes — namn lefva och hugfästas i min-
net likaväl som mången stor uppfinnarens och
vetenskapsmans.

Ja, men det är ju så enkelt, säger någon.
Visst är det enkelt — det är allt som är
stort och heligt.

— Men hvad nu! Fru Marianne stannade
och såg ut som om hon inte trodde sina
ögon — var det inte Julius Strengenman,
som gick och pysslade där inne på den där
lilla trekantens i hörnet, hvilken i flera år le-
gat alldeles förvildad, och rakt verkat som
en skamfläck bland alla de små välvärdade
kolonierna. Och nu!

Det var ju nästan som trolleri att se för-
ändringen. Inget ogräs, inget skräp. De
båda stora potatis- och jordgubbslanden
kantade med höga bländhvita liljor mellan
krasse som flammade likt eldslågor mellan
allt det gröna. Och de späda päronträdens
grenar voro omsorgsfullt slöttade för att
kunna bära upp tyngden — ty i år tycks det

.....
måste ha en fysisk orsak. Allting kunde för-
klaras på naturligt sätt. Och för resten —
det hade ju varit oförsvarligt af Erik att så in-
vagga henne i säkerhet. Invagga — ja, det
behöfdes kanske inte, hon hade aldrig tviflat.

Gustaf går tyst. Hans sträfva, mörka sinne
är som en urskog, hvori en människovarelse
gått vilse. Skogen gömmer denna enda,
kan ej visa väg eller led, men suckar tungt
öfver människobarnet, som kanske aldrig
hittar ut igen. På långa år har han ej tänkt
öfver detta jag, ungdomens känsliga, varm-
hjärtade jag, men i denna stund förnimmer
han de skrämde stegen af ett förflutet och
dock närvarande, en kärlek, som gått sig
trött, men som icke kan hvila. I hat har det
förbytts, men ur hatet har den stigit ånyo till
längtan efter det hans kloket trampat — ef-
ter den skimrande, vingade lilla fjärilen, den
oförståndigaste bland tusen.

En natt några dygn därefter vandra Gustaf
och Erik Strandvägen framåt. De ha varit
på ett sammanträde, som dragit länge ut.
Men natten är vacker och stilla, och de kän-
na bägge ett visst behag i det klara, stjärn-
ljusa vinterlugnet, som breder sig likt en kall
gammalmanshand öfver den larmande, sin-
nesupprörda, snyftande, jämrande och trötta
staden. "Hur är det med Lena," frågar Gu-
staf. Han har oupphörligt haft de orden på
tungan, men först nu förmått framtvunga dem.

"Hon är knäckt, tycks det," svarar Erik
tungt. "Hon vill inte säga mig anledningen,
men det är sorgligt att se henne gå där som
en släpande pliktskugga. Hela hemmet för-
mörkas och förfulas."

"Förfulas af pliktmedvetande. Det var un-
derligt."

"Du vet inte, hvad min Fjäril varit för mig,
när du säger så. Du hör ju inte heller till
dem, som anse, att glädjen har något exis-
tensberäffigande, men jag kan säga dig, att
nu först känner jag riktigt, hur förtviflad min
ställning är, när Lena blifvit en pliktautomat,
en liflös nytthetshustru. De flesta kvinnor
ha förmodligen stoff i sig till dugliga hvar-
dagsmänniskor och de tjäna samhället otro-
ligt, det erkänner jag gärna, men när på tu-
sen sådana ett enda litet skimrande, overk-
ligt undantag föds, skulle vi då inte bära
detta på våra händer och tacka himlen för
en enda gåfva öfver det dagliga brödet?"

"Du är en vanvettig svärmare."

"Jag kan inte fatta, hvarför min lilla Fjäril
så plötsligt förändrats. Jag erkänner, att jag
misstänkt och anklagat dig, men Lena påstår,
att du är utan skuld." "Då ljuger hon. Jag
har sagt henne sanningen."

Erik stannar tvärt. Han fattar i vännens
skuldror och skakar honom. Hela hans inre
är i det våldsammaste utbrott.

"Usling! Hur vågade du? Hur kunde du?
Hvad hade du för rättighet att förstöra min
lycka, döda henne?"

"Lugna dig, människa, ställ inte till ett upp-
träde." Gustaf gör sig fri. "Jag menade väl
med er bägge. Det är väl inte bättre att
oförberedd möta olyckan. Och du kan inte
rädda situationen."

"Absolut omöjligt nu. Jag är slut, jag som
hon. Hennes stora, ljusa barnagladje var
nervus rerum i min tillvaro. Jag tillbad denna
okloka sagotro på goda makter. Tänk du, att
alltid komma hem till sol och sommar, in-
gen brännhet juli, utan en den första syren-
dofande sommandag, och att midt i allt
skepliskt, egennyttigt och kargt möta ett vid-
öppet famnande förtroende, som värmdde och
smekte. Min lilla Fjäril passade bara i sol-
skenet — det fördömmar du — troligen af
afund, och endast då förstår jag det. Vet du
nu, hvad jag får i stället: en nervös, ängslig,
tafatt hustru, som skyggar tillbaka för de
dystra omgifningarne och aldrig kan bli hem-
mastadd i dem."

"Så insöv henne i säkerhet igen."

"Tror du, att man kan skänka glädje som
ett smycke? Nej, du! Rycks den känslan
obarmhärligt ur ett hjärta, dör dess kraft. Du
var för hårdhänt. Och i denna stund tycker
jag, att jag kunde göra dig allt ondt. Men
Lekymmen ta herraväldet öfver allt annat,
och jag är ju sammankopplad med dig."

"Får jag tala med Lena," frågar Gustaf.

"Gärna det. Hon är ju inte sjuk. Hon kan
ta emot hvem som helst, men här du verk-
ligen hållit af henne, får du nog svårt att se
hennes. Lena, lilla Lena, som älskat världen
för mycket, och som hade det oförlåtliga fe-
let att äga vingar." Eriks tonfall är bittert.

Gustaf tänker, att vännen öfverdrifver.
Inte kan ett par förnuffiga ord, en uttalad
sanning med ens förvandla en människa; det

bli ett alldeles enastående päronår. Och
längst bort, alldeles i snibben på trekanten
stod en liten nymålad fingsst, som mest lik-
nade kajutan på en skuta eller en sådan där
vagn, som ambulerande cirkusartister bruka
bo i med fladdrande hvita gardiner i glug-
garna, som skulle föreställa fönster.

Det var ju gifvet att när Julius Strengen-
man byggde sig en kolonistuga skulle den se
ut just så. Han som antingen seglade jorden
rundt eller trampade landsvägarna.

Hett och oroligt blod hade han och omöj-
lig hade han varit att få att sköta ett regel-
bundet arbete.

Men hade inte fru Marianne försökt med
allt tänkbart — för den stackars hustruns oc-
de många barnens skull. Men det dröjde al-
drig många månader, innan hustrun kom upp
och grät och sade, att nu hade han gett sig
ifrån allsammans igen.

Men som fru Mariannes man varit kom-
menderad på annat håll i nära två år, så ha-
de hon ingenting hört af Strengenmans på
hela den tiden.

Nu såg Julius Strengenman upp från ärtor-
na han höll på att plocka och log sitt — i
med- och motvind — alltid lika muntra le-
ende, då han kände igen henne.

Ja, leendet var detsamma som förr, men
för öfrigt var hela människan lika förändrad
som den förut så skräpiga koloniträdgården.
Men hvori förändringen egentligen bestod
var inte godt att afgöra. Kläderna liksom
satt på ett annat sätt på honom och både
hållning och blick hade blifvit säker och
stadig. — Jaså, frun har kommit hem igen,
sade han. Tänk hvad gumman min skall bli
glad — för att inte tala om kilarna. Men vill
inte frun komma in och se hur vi har'et här
på vårt lilla Sommarlust.

Och med oändlig stolthet visade han fru
Marianne täppans alla egenheter och se-
värdheter — och de voro legio.

Medan hon hela tiden frågade sig — hvad
har hänt? Hvad är det som vållat detta som
hvarken kärleken till hustrun, hvilken verk-
ligen fanns där, eller hårda eller goda ord
kunat åstadkomma.

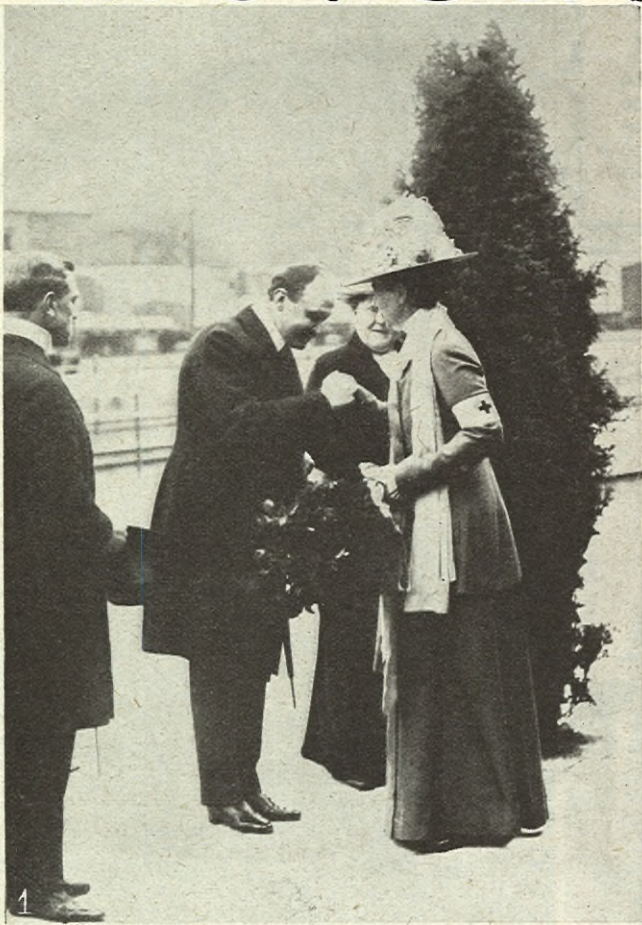
Det var till sist som om han läst hennes
tysta undran. Ty när hon stod vid grinden
igen för att gå, så sade Julius Strengenman:
— Ja si frun, i höstas ett år sedan — ja det
blir två år nu i höst, så skref Per Mattiasson,
gumman mins bror, från Amerika, att han
nog inte kom igen och att vi gärna kunde
ta hand om Skräpebo som han kallade det.
Och så skicka han femton kronor till arren-
det och lofvade att göra det hvar år. För
hur det var så hängde han i alla fall fast vid
den här lilla trekantens i gamla Sverige. —
Gumman min blef som i sjunde himmeln,
men jag tyckte bara att det var dumt och
besvärligt. Men hur det nu gick till — så
började jag drömma om näfterna om allt vi
skulle så och odla här ute. Och när jag gaf
mig i väg på luffarstråt, så blef jag så ängs-
lig att de skulle glömma ett eller annat som
måste göras här. Ja, och nu har jag haft fast
plats vid konservfabriken i ett och ett halft
år. Och ser frun, när man äter grönsaker
och bär, så blir en inte förstig — och där-
för så får brännvinet vara för mej — nu
för tiden.

När han nämnde förstig, kom fru Marianne
att tänka på middagen därhemma.

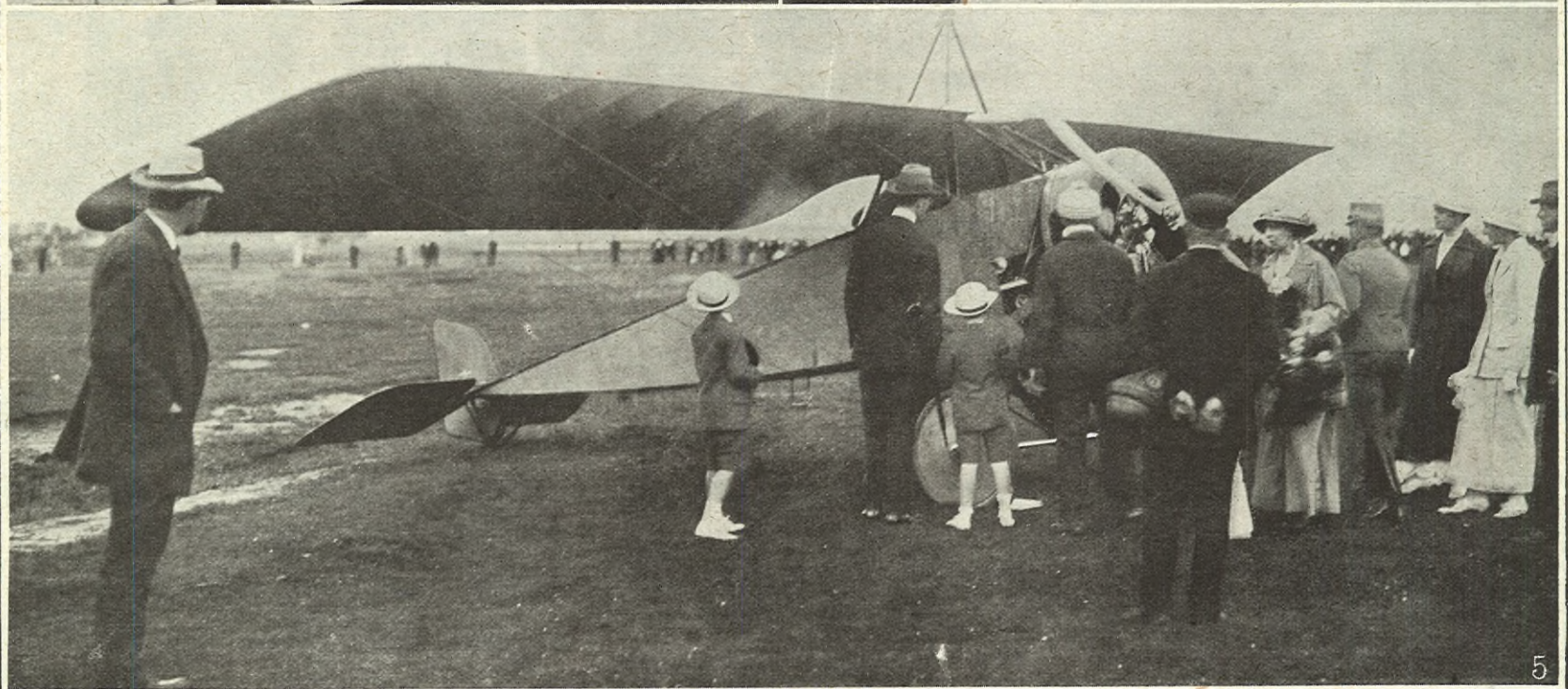
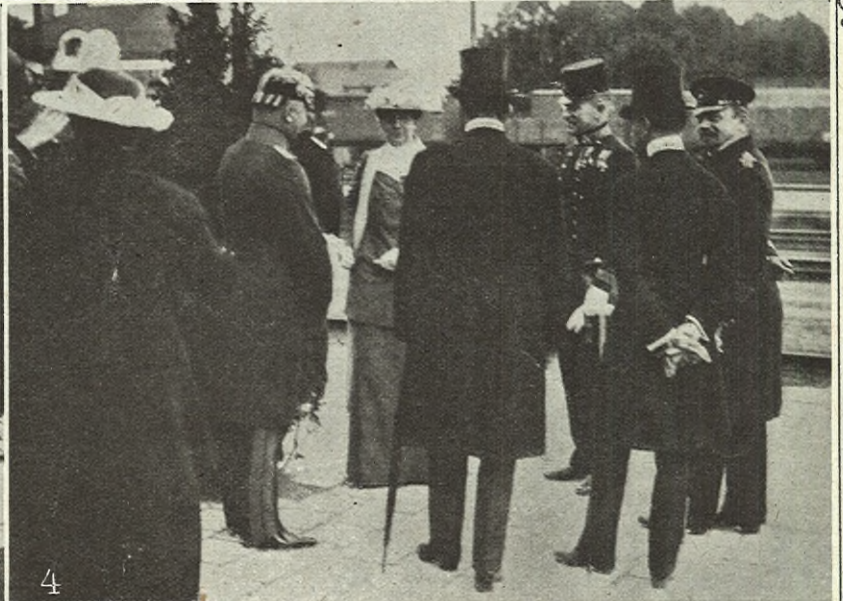
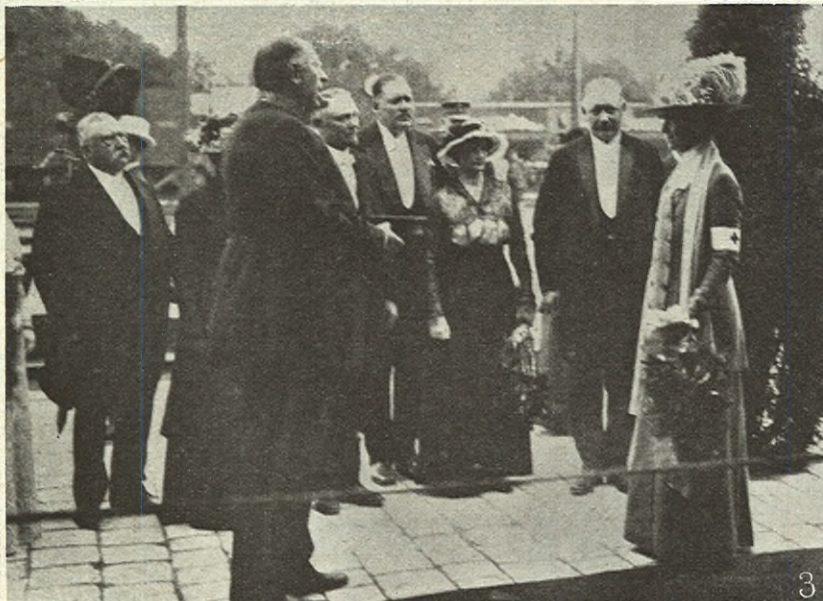
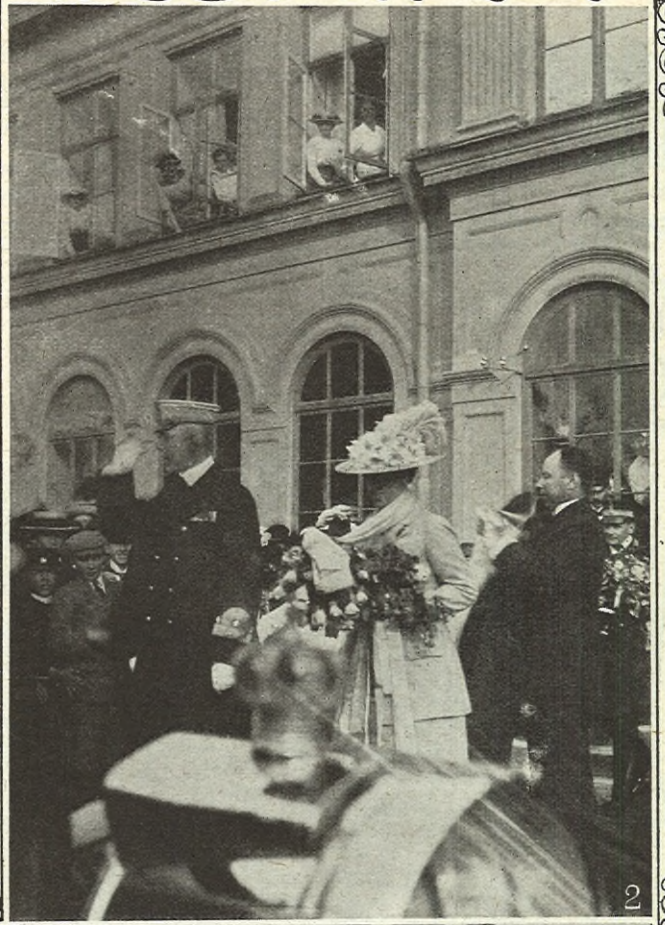
Och efter ett hastigt farväl och löfte om
att komma och dricka kaffe en dag i Som-
marlust, sprang hon lätt om hjärtat den lilla
biten hem. Medan hon tänkte att detta med
Julius Strengenman blott var en af koloni-
trädgårdarnas många välsignelsebringande
skördar.

HEDVIG SVEDENBORG.

UR VECKANS KRÖNIKA

Den första af våra bilder i dag visar drottningen i Halsberg vid hennes besök hos de tyska och ryska invaliderna. Mannen, som blottar sitt hufvud är österrikiske ministern. Å bild 2 ses konungen och drottningen vid Motala station. Bild 3 visar landshöfding Bergström talande till drottningen och bild 4 drottningen å Halsbergs järnvägsperrong. De tre uniformerade herrarne äro från vänster till höger: tyske militärattachén, österrikiske militärattachén och tyske marinattachén. Bild 5 är tagen vid doktor Thulins proflygning af skånekvinnornas aeroplan. Mannen med hvita mössan är doktor Thulin. Till höger och vänster om honom kronprinsen och kronprinsessan. 1, 3, 4. Pressfotobyran, 2 Ester Grönberg, 5 Köster foto.

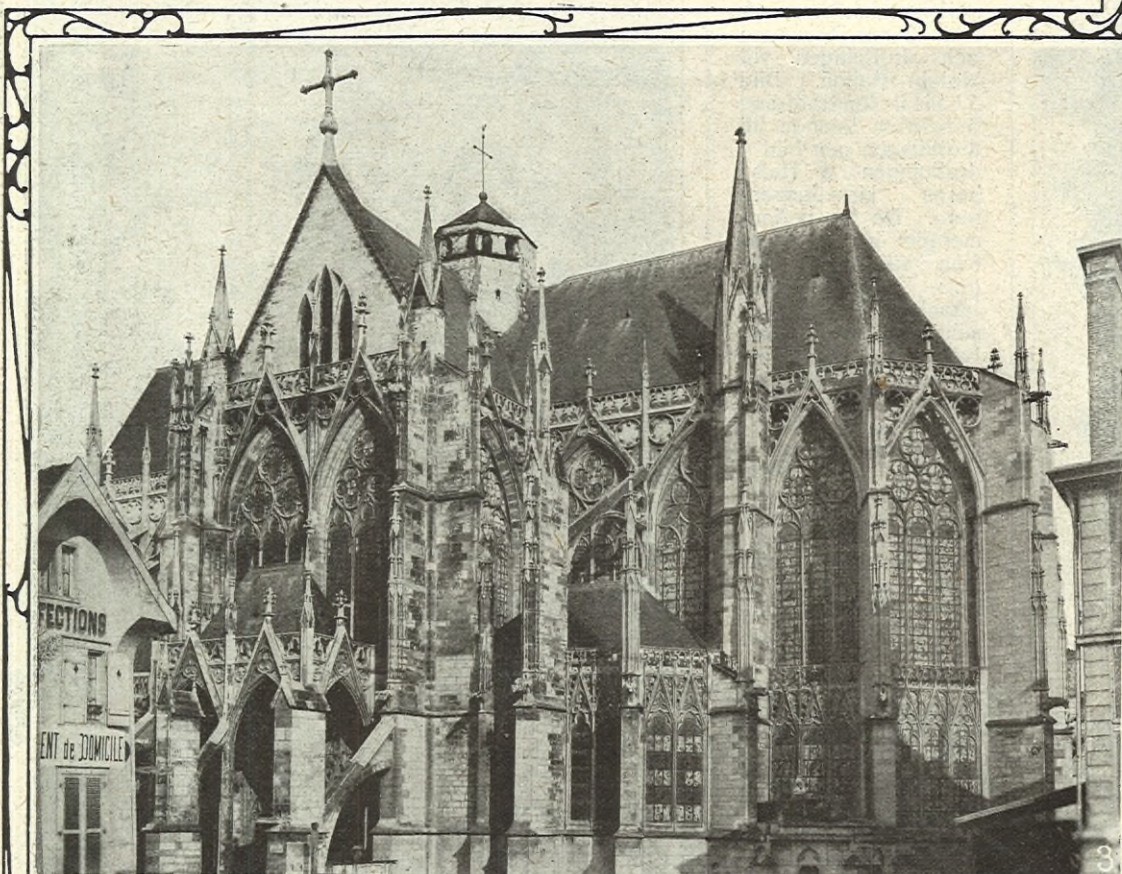

I DAG EN HELGEDOM

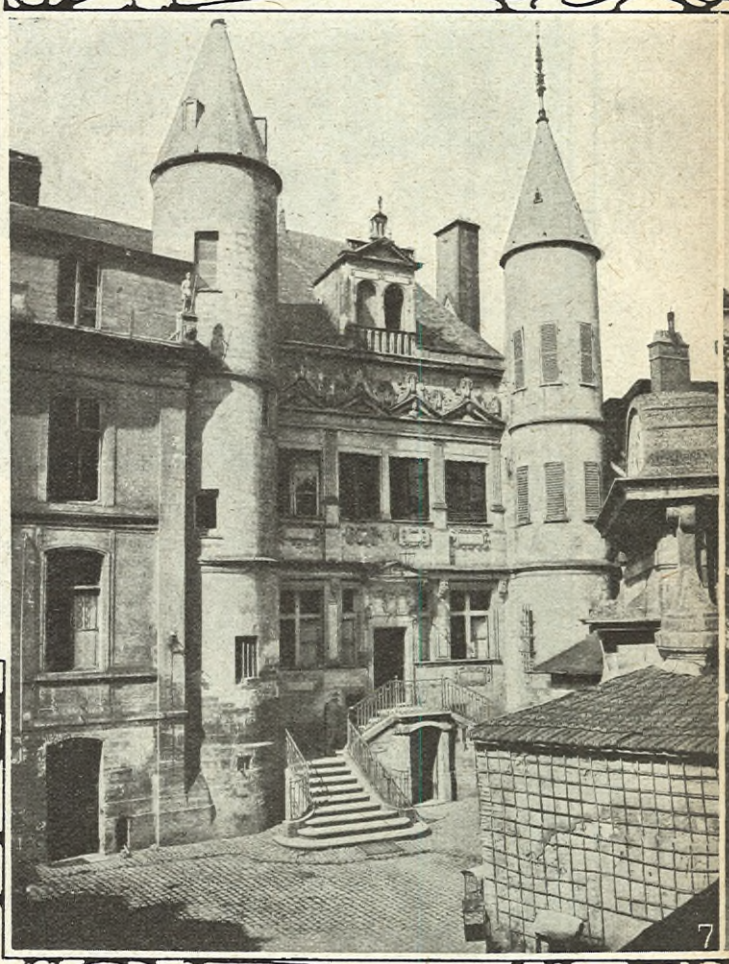

OR NAGON TID SEDAN KUNDE Idun visa ett par bilder från Reims och Soisson, där krigets förstörelse gått fram öfver de vackra minnesmärkena från byggnadskonstens blomstringstid. I dag visa vi en serie bilder från Troyes vid Seine

Dock händer det jämförelsevis sällan att någon främling förrirrar sig dit. Hotellvärden på ett af stadens större etablissement omtalade — före kriget — för den svenske turist, genom hvars förmedling vi erhållit den vackra bildserien, att någon engelsman aldrig bott där men väl några tyskar. Man känner ej när sta-

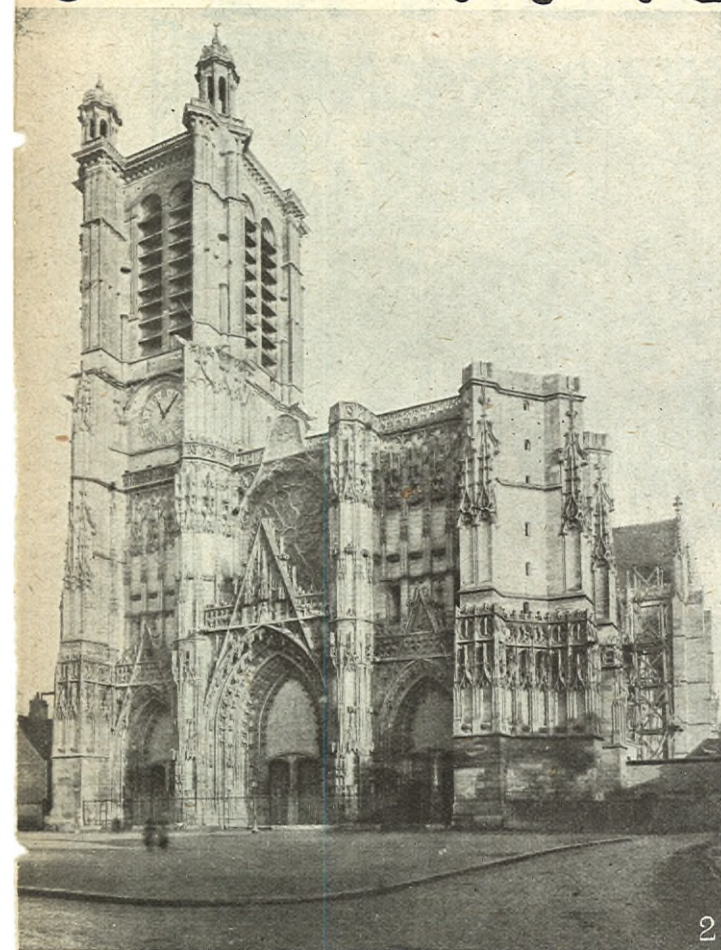
tvärs öfver hela kyrkans bredd och afskiljer koret från den öfriga delen af templet. Jean Guide uppförde mellan åren 1508—1517 detta mästerverk i stensulptur, en komposition bestående af statyer, blommor och bladverk i gotik. Näst efter i ålder kommer S:t Pierre-Paulskatedralen (bild 2), som grundlades år 1208 och blef färdig på 1400-talet. Den anses jämförlig med de berömda katedralerna i Reims och Amiens. De vackra, rikt skulpterade portalerna och höga hvalfven samt det fria läget gör S:t Pierre-Paul till den mest imponerande bland stadens byggnader. Katedralen

i Champagne, en stad som ehuru belägen ej långt från krigszonen, ännu står skonad i sin ålderdomliga skönhet. Troyes anses höra till de franska städer, som bäst bevarat sin medeltida prägel. Den har fordom varit hufvudstaden i Champagne och har som minne från sin storhetstid ett större antal arkitektoniska minnesmärken än provinssens nuvarande hufvudstad Reims. Näst efter Rouen anses den vara Frankrikes intressantaste medeltidsstad.

den grundlades, men den är af mycket gammalt datum, och var redan tidigt i medeltiden bekant för sina rikedomar. Under 1500- och 1600-talen stod staden på höjden af välstånd men plundrades delvis vid revolutionen. Dock äger Troyes i närvarande stund icke mindre än 30 kyrkor med sammanlagt 126 klockor. Stadens äldsta kyrka S:t Madeleine, bild 1, är från 1100-talet. Det vackraste i denna kyrka är ett galleri, (jubé) hvilket sträcker sig

— I MORGON ?

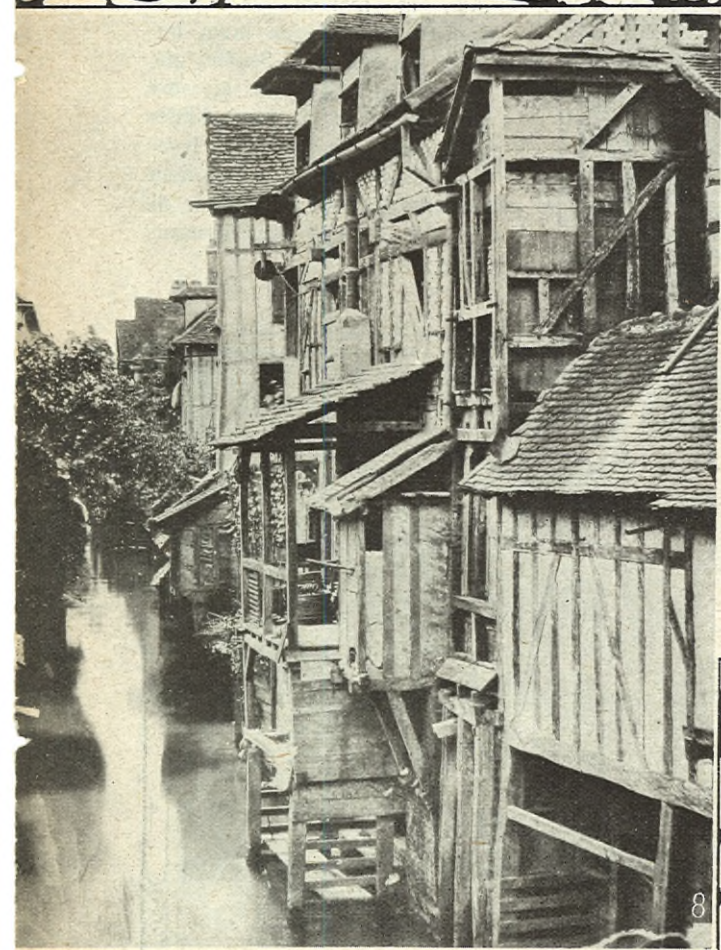
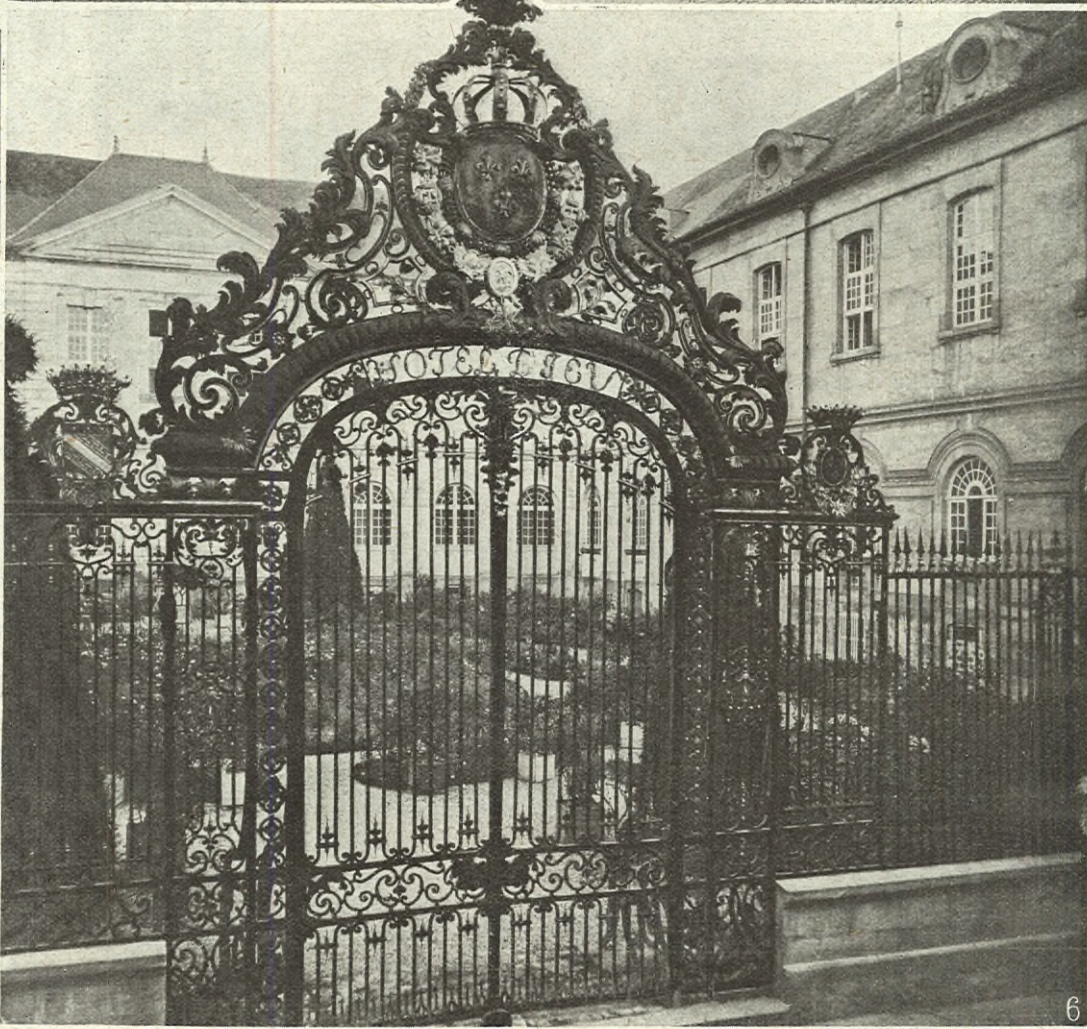
gurena. Helheten är af utomordentlig effekt och har högt estetiskt värde. Med byggnadshistorien förknippas sig minnet af påven Urbain IV, född i Troyes 1185 och son till en skomakare där. När påven hade tillträdt sitt ämbete, blef en af hans första omsorger att göra något för hemorten. Han skänkte 3½ miljoner

de Mauroy. Det företer en högst egendomlig anblick. Yttreväggarna äro murade med omväxlande rödt tegel och hvit sten, hvarigenom det hela får ett mosaikartadt utseende. Hotel Dieu-le-Comte (bild 6) är byggt åren 1702—1755. Framför palatset står en förgylld järnport förfärdigad 1760 af parisersmeden Pierre

utmärker sig för en sällsynt rikedom på glasmålningar samt äger i sin skattkammare en mängd dyrbara stenar och emaljer, funna i grefvärnes af Champagne och biskoparnes grafvar.

En kyrka, som kan anses för stadens förnämsta, är S:t Urbain (bild 3). Uppförd i 1200-talets stil har den alljämt fått bibehålla samma gotiska stilart utan inflytande från senare fider. Man kan med skäl säga, att detta tempel består hufvudsakligen af fönster med härliga glasmålningar och hvalf, försedda med de sedvanliga heraldiska djurfi-

för åstadkommande af en kyrka på den plats där hans födelsehydda stod och lade själf grundstenen år 1262. S:t Pantaléon är byggt på 1600-talet. Kyrkoväggarne äro här invändigt prydda med ett större antal bildstoder, uppsatta på konsoler. Bild 4 visar ett Calvaire (hufvudsakallplatsen) med Kristi nedtagande från korset jämte några andra religiösa skulpturer.

Bland palatsen lägger man märke till Hotel de Mauroy (bild 5), som uppfördes 1560 af Jean

Delphin. Porten har öfverst ett kors samt under detta franska liljan omgifven af en ordenskedja, staden Troyes vapen samt adliga familjesköldar. Hotel de Vauluisant, bild 7, är ett renässanspalats från 1500-talet, som har två runda torn. Bland ornamenten iakttages en staty, framställande en krigare i pansarrustning med lans i handen. Bild 8 visar gamla trähus stående på pålar i vatten. Gatan påminner om Venedig.

• KRIGETS • BÖLJEGÅNG •

• RYSSARNA DRAGA BORT OCH TYSKARNA DRAGA IN •

1. Warschau kört före intagandet genom tyska trupper. En rysk bataljon lämnar Warschau. 2. Den 9 augusti drager prins Leopold in i Warschau. 3. Prins Leopolds första proklamation till Warschaus befolkning. 4. Tyska trupper gå öfver Weichsel till Praga. 5. Prins Leopold med följe framför den ryska kyrkan i

Warschau. 6. Tyska soldater dela ut mat åt den franska landortsbefolkningen inom besatta områden. 7. Skottet går. Österrikisk 30,5 cm. mörsare aflossas. 8. Tyska soldater bygga upp sönderskjutna franska hus. 1.-5. Gebrüder Hæckel Berlin. 7. Berliner ill. ges. 6. 8. Leipziger Presse-Büro.

• HEM SKJUTAS NER OCH HEM BYGGAS UPP •

ETT AF DE VACKRASTE DRAGEN I VÅRT moderna samhällslif är den nya ansvarskänslan och infresset för de gamla, som förut under övergångstiden från de patriarkaliska förhållandena till de moderna varit glömda och försummade. Ett betecknande exempel härpå är den s. k. de gamlas vecka, som på Svenska Dagbladets initiativ anordnats i Stockholm, och som skaffat ett stort antal gamla män och kvinnor tillfälle till utflykter i Stockholms skärgård. Vår bild visar en skara gamla Katarinabor, placerade på Sagas däck, strax innan färden ut i skärgården. Den

HÖST OCH VÅR.

förväntan, som uppfyllde deras sinnen i detta ögonblick blef öfverträffad af verkligheten under en färd, där de voro hufvudpersonerna, centrum för allas välvilja och uppmärksamhet.

En motsvarighet till denna bild af de gamlas skärgårdsfärd är den lilla gruppen kolonibarn, som just lämna båten med sin lärarinna efter en härlig kolonisommar vid Sättra. Från alla håll strömma nu kolonibarnen in till Stockholm och

säkert kunna de alla stämma in i "Sättrabarnens kolonivisa", hvars slutstrof lyder så här:

"När höstens dar sen stunda,
och sommarn är förbi,
så friska och så runda
till staden vända vi.
Med sol i våra sinnen
och kind så rosenröd
vi tälja sommarminnen
med fröjd och solskensglöd."

O. Ellqvist foto.

DEN KLÄFINGRIGA TOLFÄRINGEN Karl Axel kunde då ingen vara säker på hvar han fanns. Det var då ändå väl när han hördes — fast det var besvärligt det med — men hördes han inte af, kunde man vara alldeles säker på, att han bedref ett eller annat ofog.

Och nu hade det sannerligen gått inemot ett par timmar, och ingen hade sett något till pojken.

— Hvar är Karl Axel? undrade mamma.

Men ingen visste besked. Brita, ensamjungfrun, ropade. Men intet svar. Och så kom det sig att man började leta.

Af hvilken orsak som Brita skulle börja just i källaren och sluta först på vinden vet ingen ifall det ej berodde på "ondskan i naturen" hvilken alltid låter oss söka på rätta stället sist. Alltnog: Karl Axel fanns på vinden, och däruppe stod han längst bort och hans pigga ögon stirrade på något underligt. — Hör inte Karl Axel att man ropar, höjtade Brita.

— Inte kan jag gå ifrån en så här skojig apparat, svarade Karl Axel. Kom så får Brita se. Kom och hjälp mig taga fram den.

Ja, det hjälpte inte att Brita profesterade och sade emot och så kom den underliga maskinen med bråk och støj ned från vinden och in i Karl Axels allra heligaste, hvilket utgjordes af barnkammaren.

Ja, där stod den.

Det var en konstig kropp: på en julgransfot hade fastsatts en tjock, fyrkantig stolpe slutande i en platt träklump och uppe på denna träplatta stod en järngaffel hvars tvenne käftar voro hopfällda. De kunde öppnas genom att trampa på en pedal. Då såg ut som hvad som helst, både sockersax i stor skala och skrufstäd och allt möjligt.

Och så kom mamma in och fick se den underliga maskinen.

— Det är morfars gamla handsymaskin, utbrast hon. Karl Axel bara gapade.

Men så visade mamma honom hur man arbetade i gamla dagar när man sydde handskar. Skinnstyckena klämdes in mellan de bägge käftarna, så att endast allra yttersta kanten af skinnet stack upp, och så sydde man ihop detta efter käftens rand. Där funnos också skårer i de där plattorna. Och de voro till för att visa, att just där skulle

Kvinnan från topp till tå.

Tekniska sagor för Idun af OTTO WITT.

3. Den underliga maskinen.

nålen stickas igenom skinnet. På så sätt blef handsömmen för hand jämn som vore den gjord för maskin. Nu sys handskarne med maskin, sade mamma.

Ja, Karl Axel tyckte det där var roligt nog. Men nog hade han hellre sett, att den underliga maskinen varit en kulspruta eller något annat skojigt som man kunde leka krig med.

Men mamma gick och Karl Axel stod fortfarande och betraktade handskmaskinen som användes, när man sydde handskar för hand.

Men nu vet man på ett ungefär hur det ser ut i hjärnan på en sysslös tolfåring ifall han inte är sjuk eller allvarligt anlagd. Och då Karl Axel inte var någondera — snarare tvärtemot — så befänkte han sig inte länge. Vips var han uppe i stora syster Agnes' rum, drog ut hennes byrålåda och tog fram de gröna glacéhandskarna som system alldeles nyss fått af sin fästman, löjnant Adolf.

Ty Karl Axel hade alldeles tydligt hört hur Agnes sagt:

— O, Adolf tror du att jag har så stora händer — de äro minst fyra nummer för stora. Karl Axel kände inte kvinnorna han, och begrep inte att handskarna hellre voro för små än för stora.

Men så mycket begrep han, att här skulle det beredas syster Agnes en angenäm öfverraskning — handskarna skulle på ögonblicket sys in de fyra numren.

Och åter blef Karl Axel mycket, mycket tyst — — — Så tyst att mamma oroligt glänade på barnkammardörren — och då.

Det är bäst att draga en slöja öfver det som hände, börjande med mammas förtviflade utrop, fortsättande med syster Agnes' luggar och örfilar och slutande med pappas spanska rör — handskarna voro och blefvo totalt förstörda. Till råga på olyckan kom fästmannen på besök och han störtade ut för att skaffa nya, gröna handskar — naturligtvis fyra nummer för små.

Men pappa, som i grunden var en stor humorist uppfattade situationen och sade:

— Behåll du handskarna, Adolf, till ni bli gifta och får en lös så kanske de passa för henne. Karl Axel får göra ett par nya till Agnes.

— Jag? undrade Karl Axel.

— Javisst — hur skulle du bära dig åt? Hur tror du att handskar fabriceras?

— Man dödar en ko, föreslog Karl Axel.

— Nej, en katt, menade Adolf och tryckte Agnes' hand i smyg under bordet.

— Ånej, uppyste pappa, det bästa skinnet fås af killing, och Sachsen lämnar de bästa skinnen. Nå och sedan, Karl Axel.

— Killingen flås.

— Javisst och så?

— Rakas.

Ja, det kan man ju säga. Ofverhud och underhud borttagas och den mellanliggande så kallade läderhuden användes. Rå?

— Garfvad.

— Bravo. Riktigt. Den garfvas med koksalt och alun och det kallas för hvitgarfning eller mineralgarfning. Och sedan?

— Man klipper till fingrar och syr.

— Nej stopp litet. De garfvade skinnen äro luddiga på kött sidan och ojämna. Detta måste jämnas med en knif efter att skinnet breddats ut på en marmorplatta. Det kallar man dolering.

— Och så skär man till?

— Vänta. Blott en enda sak först. Innan tillskärningen sträckas skinnen i handens och fingrarnas längdriktning — men ej på tvären — så kommer stansning och hopsyning. Och efter syningen "dresseras" handskarna medels fillrättaläggning, pressning och utslätande af sömmarna.

— Jaha, sade Karl Axel, och när skall jag börja. — Börja — med hvad?

— Kors — att sy Agnes' handskar.

— Tack, sade syster Agnes och reste sig, jag vill hellre ha ett par skor, som Tolstoy gjort, än ett par af dina handskar —

Men då löjnanten, som var blindt förälskad gjorde en så hastig rörelse, som ville han rusa i väg till Ryssland efter sådana skor, drog hon honom mildt i armen och sade:

— Se så, nu kan det vara nog. Jag tycker att Karl Axel har fått nog den här gången.

Pappa muttrade litet om, att Agnes också borde ha ett nyp för sin fåfänga, men mågen såg så morsk ut, att han teg och öfvergick till tidningen.

Löftet.

Af E. SCHMIDT.

(Forts.)

CH DEN LILLA PROSTINNAN Malin är mycket lycklig. Oväntadt och plötsligt har välståndet och lyckan kommit till hennes ålderdom. Mest hela sitt lif har hon haft att draga sig fram genom små och trånga förhållanden — Nu på Lindgården —

Nu står öfversten den första i hvar tredje månad förbindligt bugande med kvartalshyran i hennes salong, de små gummorna från gårdshuset komma nigande med sina hopvikta sedlar — nu åker prostinnan Malin i egen vagn med herregårdshästar och kusk i livré in till sina uppköp i staden, och hon ser sina barn och umgängesvänner ute hos sig på små trefna sommarmiddagar, där gurkorna och melonerna äro från egna trädgårdsängar.

Hon står om sommarkvällarna nere vid trädgårdsportarna och väntar Ella. Hon står och ser ut öfver sina ägor och sina vajande hafrefält i solnedgången. Det är visserligen sannt, att ägorna icke längre äro mycket stora, och hafrefälten äro bara tre och icke mer än hvad Löfström ensam sår och skördar och de två vagnshästarne äta upp under vinterns lopp. Men prostinnan Malin älskar att stå och se ut öfver dessa tre gula fält, som äro hennes egendom, och hon blir glad vid att tänka att det nu är hon, som är Lindgårdens skärm och värn emot den framrullande staden. Och hennes makt är stark af löffena.

Där har i testamentet icke nämnts ett ord om villkoren, om löffena för gåfvan. En tyst heder är detta för prostinnan Malin. Till hennes blotta ord har Magnhild trott och litat, intet band eller kontroll har hon lagt öfver henne inför andra.

Men starkare, starkare gör detta löftet för prostinnan Malin. Mer noggrant än Magnhild själf i tiden vaktar hon om allt det gamla på Lindgården — hon utfrågar Löfström och Mariana i tusen små ting. Hur var det, och hur brukades det i frökens tid? Och allting bibehålles och fortsattes orubbadt i sina gamla spår.

För ingen har hon berättat om den januari-söndagen då Magnhild kom upp till henne! Till Ella har hon sagt: — Magnhild har önskat, att jag ingenting skall ändra här i hennes gamla hem. — Och Ella förstår, att det är för den skull, som inga möbler få rubbas i rummen och ej en gren fällas i parken, fördenskull som Löfström och hästarne bibehållas kvar, ehuru prostinnan Malin strängt taget ej skulle ha råd att hålla kusk och hästar. Men om sin egen blifvande insats för detta det gamlas bevarande vet Ella ingenting.

Hvarför har prostinnan Malin så öfvervinnerligt svårt för att omtala det. Det är mer än så, hon har öfvervinnerligt svårt för att ens kunna tänka på det. Hon har två barn, hon skall gifva det ena intet, det andra allt — —

Sonen hjälper henne ibland med hennes små trädgårdsaffärer och ordnar med handverkare o. d. för gården. Men för hvarje gång hon emottager hans tjänster, känner prostinnan Malin ett svidande sting. Han skall icke en gång få fortsätta sina påbörjade anordningar — han skall ingenting vidare ha att verka för Lindgården. Nej, helst vill hon alls icke tänka på detta — hon vill aldrig se mot framtiden — —

Och åren, åren gå.

Prostinnan Malin har från sina fönster sett elfva vintrar snöhölja de starriga gräsmattorna på Lindgården. — Då kommer en höst i en kulan november för henne liksom en gång för Magnhild påminnelsens tid — — —

Hon sjuknar i lunginflammation, hon är några dagar alltför sjuk och kringhvarfd af feber för att kunna tänka redigt, men genom dunklet af sjukdomen hvilar beständigt en tyngd och en ifver öfver henne — det är något hon måste stå upp och fullgöra och som hon inte får dö ifrån.

En gång i drömmen ser hon Lindgården stå som en gammal tom lada, lufande, förfallen bland aflöfvade träd, och Elis står nere vid portarne och håller dem öppna, medan gatorna borta i fonden äro fyllda af folk och stenhus, som strömma fram emot dem, men längst borta i gatans mynning är hon själf som en liten svart prick, springande efter och ropande till sonen: — Nej nej, jag har glömt att säga dig, den är inte din, du får inte öppna portarne och släppa in staden — —

I nästa rediga stund kallar hon på dottern med brinnande ängslan i den matta rösten. Ella, som nu är öfversköterska i en närbelägen stad och kommit hem för att vårda modern, står vid hennes säng.

Då säger hon till henne så högt och klart hon orkar:

— Ella, Lindgården, den är din!

Hon hör dottern svara:

— Ja, ja, mamma, det tror jag nog, och hennes halft feberirrande hjärna blir åter lugn.

När hon sedan tillfrisknar, då minns hon tydligt dessa sina egna ord, och då undrar hon, hur mycket Ella lagt det på minnet som hennes egna rediga tankar eller blott ord ur feberyrseln.

När hon sedan tillfrisknar — — då sitter hon och ser på sonens gråsprängda hufvud och på nacken, som böjts på häradskrivarekontoret, hvar uppöfver lifvets trappsteg aldrig förde honom, och hon tänker som mödrar tänka, att hans lif varit rätt tungt, rätt sträfsamt, fyllt af bekymmer om lifvets nödort — då går svidande den tanken igenom henne: — Kanske har han tänkt sig — en gång — att blifva fri från dem, fri genom Lindgården. Hur naturligt om han tänkt så, sett emot det, hur själfklart om han — och Hedvig! — i tysthet blickat mot de ljusare dagarne. — Hon gjorde så själf en gång — Och nu: i rädsla har hon tegat fegt, hon har bedragit dem. Hur skola de se mot hennes minne! — Ack, genast den dagen då testamentet delgafs henne, och barnens och vännernas lyckönskningar jublade emot henne, skulle hon ha sagt dem detta hur hon visste det alltsammans förut och villkoren hon iklädt sig som pris därför. Hon har tegat, åren ha gått, ingen vet något.

När hon nu tillfrisknar, och de säga henne att hon kommit med knapp nöd ur dödens klo, börjar en frätande ängslan gripa sig in i den lilla prostinnan Malins själ. Sedan Ella rest tillbaka till sitt sjukhus och hon åter går i de lugna och vanda förhållandena i sitt kära gamla hem tycks dock prostinnan Malin ha fått en skräck för ensamheten. Likväl — det är ingen af sina gamla vänners sällskap eller öfverstinnan hon uppsöker — det är alltid svärdottern hon ber komma ut till sig. Hon skriver en liten biljett och ber henne komma till förmiddagsteet, hon skickar Löfström med hästarne in efter henne, när Elis är på kontoret och barnen i skolan. Och medan de sitta där vid sina handarbeten, talar hon så ingående med svärdottern som ville hon utforska hennes innersta grund.

(Forts.)

Kring den första premiären.

STOCKHOLM HAR ANNU INTE HUNNIT till det skede i en storstads utveckling, då rytmen mellan död säsong och hög säsong upphör, och lifvet, det vill säga nöjeslifvet, brukar året rundt med samma hastiga tempo.

I de långa feriernas land vilja vi ännu så långt det är oss möjligt ge sommaren hvad sommaren tillhör. Fast det är dyrare och svårare att lefva, bibehålles det traditionella sommarnöjet; det blir väl det sista, som den trängde och plågade husfadern drar in på. När utländska turister uttala sig om Stockholm, bruka de ge oss någon öfverlägsen glosa, därför att vi om sommaren flytta ur "vår vackra stad", som det heter. Men sanningen är obestriddigen den, att det är en ofördärfvad och hälsosam instinkt, som drifver stockholmaren ut till sin skärgård eller till landsbygden, så fort natten blir ljus och luften varm.

Nu har emellertid sommaren flytt, och säsongen är i antågande. Stan, som har blundat med nerfällda rullgardiner, öppnar sina ögon på nytt. Man kan åter träffa människor på gatan, och man har redan haft ett tillfälle att möta "den kända premiärpubliken", när Intima teatern lät gå af stapeln säsongens första premiär. Direktör Collijn kom fjorton dagar tidigare än vanligt, och har också fått spela till en tid utan konkurrenter. Stycket bar titeln Spader Knekt, med författarenamnet Hans Overweg. Det är ett lustspel på den tyska polisens bekostnad, och man får bevittna hur en hel detektivafdelning vid Berlins polis från den yngste till den äldste låter gåcka sig af några bondfångare, som ändå inte utveckla någon öfvernaturlig slughet. Stycket spelar i modern tid, men verkade ändå omodernt — det tillhör tiden före första skottet. Dessa lustigheter, dessa elakheter, dessa små dumheter och små knep äro från en historisk tid. Men då de uthvilade skådespelarna, framför allt hr Lavén och Lars Hansson som den äldsta och yngsta åsnan, spelade med fart och kläm, så hade publiken i afvaktan på grymmare lustspel och mera skärande skämt, ganska roligt och var nöjd. Det är möjligt, att den inte behöfver vänta så länge. Ett lustspel af Ernst Diding, med titel "Flygmaskinen" står nämligen först på Svenska teaterns lista, och motivet säges vara hämtadt ur förra vinterns krönika, så rik på motiv för både tragedi och komedi. Dramatiska teatern förbereder en ny pjäs af Tor Hedberg, Borgagård, och flera Strindbergssaker.

Den första premiären har också sitt intresse som en repris af publiken. Ja, nu är man så långt igen! Hvar har ni varit? I Skåne. Och ni? Till fjälls. Man har i allmänhet vid sina sommarresor hållit sig inom gränserna i år, men här finnas också möjligheter till afstånd inom dem.

Trots sommarsolbränna och hälsosamma fräknar, tyckes det som låge det en fläkt af något patetiskt öfver den välkända publiken. Den är ju en slags liten kulturkrets med intellektuella nöjen, men det är dåligt ställt för kulturen, och oblodiga nöjen äro föråldrade. "Världskulturen har kostat 280 kronor, säljes nu för 100" tillkännagafs nyligen i en tidning, och de två summornas inbördes förhållande är nog ganska betecknade för ställningen.

Ett par damer diskuterade i mellanakten prisläget — inte på världskulturen men — på mjölk och fläsk. — Vi får i alla fall vara glada och tacksamma, sade den ena, att vi inte har krig. — Ja, det förstås, sade den andra, men tänk sånt väder.

Och för den, som hörde detta, försvann genast som en dröm och en villa den stämning af något nytt och främmande, som legat öfver den lilla salongen. Man kände åter igen den gamla hederliga publiken, och den var trots allt sig själf. Säsongen hade börjat. E. W.

SVALÖFS

SNABBKOKANDE KORN- FLINGOR

tillverkas under sträng läkarekontroll utestutande af bästa svenska tvåradiga korn, duga till gröt, välling, soppor, pudingar, bakverk, tebröd, pannkakor m. m., lämna en välsmakande, näringsrik, tättsmätt och fullkomligt ren föda samt finnas att få i hvarje vätsorterad specialhandel.

Allmänna
Svenska Utsädes A.-B.,
SVALÖF

SJU

dagar i veckan
läses en annons i

IDUN

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FORSLAG TILL MATORDNING FÖR

VECKAN 29 AUG.—4 SEPT. 1915.
SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; ägg med skinksås och potatis; mjölk; kaffe eller te med hvetebringlor. Middag: Tomatpuré; lamkötletter à la Maitenon med ärtor och blomkål. Melon.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; sill i kapprock med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Persiljefyllt kalbringa med potatis och lingon. Soppa på vinbär med skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; risoller af kalkkött (rester från måndag) med smält smör; mjölk; kaffe eller te. Middag: Blomkålspuré med rostadt bröd; inkokt tonfisk med skarpås och potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stufning af bondböner och skinka; mjölk; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Blomkål med ris och äggstanning samt potatis och stufvade morötter; polentapudding med plummonkompott.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord kokt frankfurterkorf med smält smör, rifven pepparrot och potatis; mjölk;

SIDENHuset

Stockholm.
Regeringsg. 32.
Detalj & Engros.

Damernas parad.

Är Skandinaviens största firma för Sidenvaror,
Sammet, Spetsar, Band, Ylle- och Bomullstyger,
Damunderkläder, finare Tricotage, Handskar.
P. D-Korsetter, Damkonfektion, alla slag.
Landets största detalj-Damskrädderi.
Lyxbeställningsafd. 2 fr. upp. Populärafd. 1 fr.
Profver & kostnadsförslag franco.
Priserna erkänt lägre än i utlandet Sidenhus.

tsk. hackad chalottenlök, 2 msk. mjöl (20 gr.), 1 dcl. buljong, 1 äggula, salt, hvitpeppar, 1 msk. hackad persilja, 1 äggula, till pensling.

Till stekning: 4 msk. smör (80 gr.), 1 1/2 dcl. köttsky eller buljong.

Beredning: Kötletterna torkas med en duk, urviden i hett vatten, putsas, bultas på båda sidor och ingnidas med kryddblandningen.

Köttet, tungan och tryffel skäras i små, jämna tärningar. Smöret och löken fräses med mjölet 2 min. buljongen tillsättes och såsen får koka 5 min. Den uppvisade äggulan röres i tillika med köttet och svampen, färsen afsmakas med kryddorna och persiljan och får kallna. — Kötletterna stekas 4 min. på den ena sidan i hälften af smöret. De läggas därefter på ett skärbräde med den stekta sidan upp. Färsen delas i 6 lika delar och bredes ut på kötleternas stekta sida samt penslas med den uppvisade äggulan. Resten af smöret fräses i stekpannan, kötleternas läggs med färssidan uppåt och gräneras i ugnen omkr. 8 min. De uppläggas på varmt serveringsfat, pannan vispas ur med köttskyn, såsen får ett uppkok, afsmakas med 1 tsk. kallt smör och hålles öfver kötleternas, som garneras med ärtor eller fransk potatis och persilja.

Sill i kapprock (f. 6 pers.). 2 stora salta sillar, 1/4 tsk. hvitpeppar, 2 rödlökar, 4 msk. smör (80 gr.), 1 ark vitt skripapper.

Till stekning: 2 1/2 msk. smör (50 gr.).

Beredning: Sillen får ligga i vatten 24 tim., hvarunder vattnet byts 3 gånger. Skinet drages af, hufvud och stjärt skäras bort. Den skäres upp i ryggen, benet jämte inälfvorna tagas ur, hvarefter den sköljes väl och torkas med en fiskhandduk. Sillen beströs invändigt med peppar och den skalade samt i tunna skivor skurna löken. Den hoplägges åter, så att den bibehåller sin form. Hvarje sill omvras väl med 1/2 ark papper, smordt med 2 msk. af smöret. Den stekes i smöret, tills papperet är brunt eller omkr. 15 min. Sillen serveras i papperet med stufvade potatis som frukosträtt.

Risoller af kalkkött (f. 6 pers.).

Tunna pannkakor: 3 ägg, 6 dcl. mjölk, 90—100 gr. mjöl, 1 tsk. salt (5 gr.).

Till pannan 2 msk. smör (40 gr.).

Till stufning: 3 hg. benfritt, stekt kalkkött, 1 burk champinjoner (1/4 lit.), 2 msk. smör (40 gr.), 4 1/2 msk. (45 gr.), mjöl, 4 dcl. buljong, 1 äggula, 1 dcl. tjock grädd, salt hvitpeppar.

Till stekning: 2 dcl. finstötta skorpor, 3 msk. smör (60 gr.). Beredning: Till pannkaksmeten vispas ingredienserna väl med stälvisp, hvarefter smeten får stå 1 tim. för att svälla. Köttet skäres i fina tärningar. Champinjoner skäras likaledes i tärning och fräses i smöret, tills det är klart då de klämmas upp med en sked; mjölet fräses med smöret 2 min.; buljongen spädes på, och såsen får koka 5 min. Äggulan vispas med grädden och tillsättes i såsen, hvarefter den får sjuda. Köttet och svampen läggs och stufningen afsmakas med kryddorna. En pannkakspanna upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad och pannan penslas härmed. Af smeten göras tunna pannkakor, som blott gräddas på en sida. De skäras midt itu, och halfvorna uppläggas på ett skärbräde, beströdt med finstötta skorpor, med den gräddade sidan upp. På hvarje halva läggs 1 msk. af stufningen, och pannkakan hopviks väl, så att den får form af en aflång krokett. Risollerna vändas försiktigt i stötta skorpor och stekas vackert bruna i smöret. De uppläggas på varmt fat, garneras med persilja och serveras med öfverblifven steksås, brun champinjonsås eller smält smör. — Plättar kunna fyllas och stekas på samma sätt och serveras till smörgåsbordet.

RECEPT:

Tomatpuré (f. 12 pers.). 5 chalottenlökar, 1/2 kg. röda tomater, 80 gr. smör, 6 msk. mjöl (60 gr.), 3 lit. mörk buljong, salt, socker cayenne.

Beredning: Löken skalas, hackas groft och fräses väl i 1 msk. af smöret. Tomaterna rensas, sköljas, skäras i klyftor och få koka tillsammans med löken och 1/2 lit. af buljongen, med tätt lock, omkr. 3/4 tim. Tomaterna passeras. Smör och mjöl fräses 2 min., purén och resten af buljongen spädas på och soppan får koka under rörning 5 min. Den afsmakas med kryddorna och serveras med stekta brödskeivor.

Lammkötletter à la maitenon (f. 6 pers.). 12 lammkötletter, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar.

Till färsen: 1/2 hg. stekt kalf eller hönskött, 30 gr. salt oxtunga, 2 tryffel, 1 msk. smör (20 gr.), 1

Stufning af bondböner och skinka (f. 6 pers.). 1 lit. spritade bondböner, 1 1/2 lit. vatten, 1/2 msk. salt, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 3 dcl. bönspad, 3 dcl. mjölk, 3 hg. rökt skinka, salt, socker, hvitpeppar, 2 msk. finhackad persilja.

Beredning: Groddarna borttagas; äro bönerna mycket utväxta, skalas de äfven. Vattnet kokas upp med saltet, bönerna läggs i och få koka, tills de blifva mjuka. De upphållas i dukslag och spadet tillvaratages. Smör och mjöl fräses 2 min., bönspadet och mjölken spädas på, och afredningen får koka 5 min. Skinkan, skuren i tärningar, ilägges, och stufningen får ett uppkok. Den afsmakas med kryddorna samt den fint hackade persiljan och serveras som frukosträtt.

Blomkål med ris och äggstanning (f. 6 pers.). 2 små blomkålshufvuden (3/4 kg.), 1 lit. vatten, 1/2 msk. salt (8 gr.).

Ris: 1 hg. risgryn, 1/2 lit. mjölk, 1—1 1/2 dcl. blomkålsspad, 2 msk. smör (40 gr.).

Alla som själfva vilja måla i hemmen och önska ett utomordentligt vackert och hållbart arbete böra använda emaljfärgen **Chinalack**. Arsenikfri enl. nya giftstadgan. Erhålles hos alla färg-handlare. Se till att Ni verkligen får Chinalack och tag ingen annan. Fabrikanten: **Dorch, Bäcksin & Coos A.-B.**, Göteborg och Stockholm.

Lättast att intaga af stora och barn är Apoteket Vasens Laxermarmelad, med anledning af dess behagliga smak. Pris 1 kr. pr ask. På alla apotek.

SKULTUNA KOK-KÄRL

Husqvarna SYMASKINER

—svenskt fabrikat—
äro en ovärderlig hjälp i hvarje svenskt hem.
Betala sig själfva på kort tid.
Obs! Förändliga betalvilkor.

Världsberömda.
SINGER & CO
SYMASKINER AKTIEBOLAG
Filialet på alla större platser.

Ungdomlig, vacker hy till högsta ålder.

Idealet är den fina matta teint, som alltid åtföljer ett begagnande af rätt valda skönhetsmedel och därmed uppnådd skönhet. Inga rynkor, finnar eller fräcknar mera. Damer och herrar som sätta värde på bibehållande af ungdomens vackra yttre, uppnå detta endast genom ett ständigt bruk af den enastående med utmärkelser i in- och utlandet belönade och berömda Yvytvålen. För ömtålig hud är Yvytvålen enastående värderad och lofordad af tusenden. Borsta edra tänder med YVYDOL, som på en minut gifver tänderna friskhet, skönhet och vällykt, befriar från vinsten och tandvärk, äfvensom gula, gröna och svarta (äfven af tobaksrök angripna) tänder blifva bländande hvita. Yvytvålen erhålles för 50 öre pr st. i hvarje välsorterad affär från Ystad till Haparanda.

Österlin & Ulrikssons Tekn. Fabrik, Ystad.

Hydrozon-Salva
för sårnader m. m.

Om hvarje svensk husmoder använde "Snabbkokaren" skulle millioner kunna sparas i brännstegång. Eldas med affall från vedboden etc. Kokning på några minuter. Prospekt och intyg sändas gratis och franco. Öfver 30,000 st. sålda i Sverige. Pris pr st. 8 kr. fraktfritt mot efterkräf. C. V. Rundström & Co, Järnaffär, Norrköping.

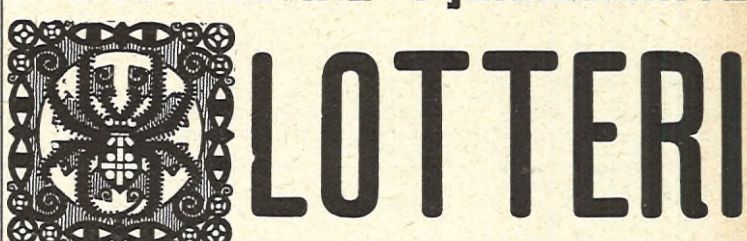
SYDSVENSKA KREDIT AKTIEBOLAGET,

Drottninggatan 4,

utfärdar resekreditiv, betalbara på de flesta europeiska och utomeuropeiska bankplatser, ombesörjer telegrafremissor till in- och utlandet.

Fondafdelning. Notariatafdelning. Kassafack.

Stockholms Fjällkoloniers

Andra dragningen, erhållas lotter efter rekvisition, märkt X 1, adress: Fjällkolonilotteriet, Artillerigatan 60, Stockholm, hvarifrån lotterna sändas mot postförskott à 2 kr. pr lott + porto samt kostnaden för dragningslista, som utan särskild begäran tillsändas enhvar, som skriftligen rekvisiterat lott. Dragningslista utkommer 2 à 3 veckor efter dragningen.

Dragning i September 1915.

Hvar 8:e lott vinner. Högsta vinst: "Ett idealhem" (konstnärligt komponerade möbler, matör, gardiner, ljuskronor och prydnadsföremål till sal, hvardagsrum, sängkammare och barnkammare), värde 9,000 kr. "Bäcken", marmorstaty af H. Neujd, 5,000 kr. Motorbåt, 3,000 kr. Tafla af Carl Larsson, 2,000 kr. etc., sammanlagt 12 vinster i värde om minst 1,000 kr. (se vinstlistan, som medföljer hvarje rekvisiterad lott), 365 vinster om 900—100 kr., 1,200 vinster om 90—40 kr., 1,680 vinster om 39—25 kr., 3,650 vinster om 24—10 kr. etc. Lägsta vinstvärde 5 kr. Tillhoppa 10,000 vinster

BENGT OXENSTIERN. Lotteriets föreståndare.

Lejon
Vantar & Strumpor

ÄRO AF BÄSTA KVALITE & OMSORGSFULLASTE UTFÖRANDE FÖRSÄLJAS ÖFVERALLT

Äggstanning: 4 ägg, 2 tsk. hvete mjöl, 1/2 tsk. salt, 1/2 tsk. socker, 4 dcl. mjölk (1 msk. finhackad perselja).

Till formen: Blomkålshufvdena skola vara hvita och fasta. De gröna bladen aftagas, och det nedersta af kålstocken skäres bort. Kålen sköljes väl och får ligga i ättikblandad vatten (1 lit. vatten, 1 msk. ättika) 1 tim. Den sköljes änyo, påsättes, med blomman nedåt, i kokande, saltadt vatten och får koka 15-20 min., eller tills den är nätt och jämt mjuk, hvilket prövas med en vispkvist. Blomkålen lägges upp på sikt af afrinna, delas i klyftor, hvilka läggas i en smord och brödbeströdd, elffast form. Risgrynen sköljes, skällas i hett vatten, upphällas i durkslag och få afrinna. En kastrull smörjes med en del af smöret, mjölkten ihålles, får koka upp, grynen lägges och få under rörning koka, tills de äro nästan mjuka. Mot slutet af kokningen spädes med blomkålspad. Gröten upphälls, blandas genast med resten af smöret och får kallna. Den lägges därefter i flockar omkring blomkålen. Till äggstanningen vispas äggulorna med mjölet, salt och socker samt mjölkten, hvarefter de till hårdt skum slagna äggvitrorna nedskäras. Äggstanningen hålles öfver blomkålen och riset samt beströrs med persiljan, om så önskas. Formen påsättes in i ordinär ugnsvärme (omkr. 240°) och får stå, tills äggstanningen är gräddad och har vacker färg.

Polenta pudding (f. 6 pers.). 2 1/2 dcl. polentagryn (majsgryn), 2 dcl. vatten, 1 lit. mjölk, 1 msk. smör (20 gr.), 1 dcl. tjock grädd, 2-3 msk. (30-45 gr.) socker, 50 gr. sultanasrussin, 20 gr. sötmandel, 2 bittermandler, 1-2 tsk. finrifvet citronskal, 2-3 ägg.

Till formen: 10 gr. smör, 2 msk. stötta skorpor.
Beredning: Vattnet uppkokas, mjölkten ihålles, och då vätskan kokar änyo, vispas polentagrynen och få under rörning koka 8 min. Gröten upphälls, och det kalla smöret tillsättes genast, hvarefter massan röres, tills den är jämn och smidig samt kall, därefter tillsättes grädden, socker efter smak, de rensade, sköljda och skällade russinen, den skällade och rifa mandeln, citronskalet samt äggulorna. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitrorna. Massan hålles i smord och brödbeströdd pajform, och puddingen gräddas i god ugnsvärme (omkr. 250°) omkr. 3/4 tim. Serveras något afvalnad med fruktkompott eller saftsås.

SVAR

(Forts.)
N:r 138. En sådan fråga som denna kan praktiskt sett ej erhålla ett svar som tillfyllest tillfredsställer. Emellertid — er son synes mig ha goda utsikter att erhålla en anställning, som kan ge honom tryggad framtid. En kurs i handelsskola ger ju icke endast teoretiskt resultat i affärlifvets former utan därmed följer också en god utvidgad bildning i allmänhet. Är han — som det förefaller mig — nog lycklig att äga ett godt och ekonomiskt välrustadt hem och icke är för fin att ta i om det gäller, då fordras ingenting annat än energi — viljan att komma framåt viljan att arbeta. En plats är det icke så svårt att få, det gäller därvidlag och nu mer än någonsin, att passa tillfället. Tillfälle kommer till alla — men det stannar icke utan måste gripas och utnyttjas. I Sverige med vår lifliga industri- och affärsverksamhet gifves många tillfällen som ge stora möjligheter till framgång.
Låt er son besvara annonser, annonsera själf, tillskrifva större handelsfirmor, bruk, verkstäder, försäkringsbolag. På detta sätt lyckas det för eller senare, om han precis ej kommer i den bransch han tänkt sig spela ej så stor roll. Energi gör sig gällande på alla områden.
Anderos.

N:r 141. Med lätthet kan Ni få denna Eder önskan realiserad, om Ni vänder Eder till Allmänna Barnhuset i Stockholm. Annonsera går och för sig.
Madre.

— »Barnlös 30-åring!» Tillskrif »Majken Uddevalla p. r.»
— Bland edra vänners vänner och bekanta finns helt säkert en mor, hvars barn ej får bära fadersnamnet. Om ni personligen eller genom andra känner denna mor som en god och bra kvinna — så tag hennes barn. Är modern en god människa, så kan man äfven vara säker om att finna godt gry hos barnet.
Anderos.

N:r 142. Man kan hänga flaskor i ett snöre med icke längre afstånd än att flaskorna beröra hvarann. Vid ljudet som uppstår, när flaskorna beröra hvarann, bli fåglarna rädda. Det ska vara vanliga tjocka glasflaskor.
Mariana.

— För att skydda biggar- och körsbärsträd för gräsparfvar skall man ta ett segelgarvsnöre och binda från toppen till grenarna härs och tvärs. Fåglarna tro då att det är snaror och akta sig väl för det trädet.
Fru Maria.

N:r 143. Se Läkareförteckningen och annonser!
Anderos.

N:r 144. Ni kan försöka få något stipendium antingen från Cedergrenska fonden eller Fredrika Bremerförbundet. Angående förstnämnda erhålles upplysning från »Förvalt. af Telefondirektör H. T. Cedergrens uppfostringsfonda, Rosenbad 2, Stockholm C., angående det senare från Fredrika Bremerförbundets Stipendiekomité. Bifoga enkelt porto.
Madre.

— Är Ni, som Ni säger, intresserad af husliga sysslor, gå då igenom en skolkökskurs. Nog att det finnes många på det området, men den, som är huslig, har alltid utsikt till en plats. Skolor, som utbildar dyl. lärarinnor är bl. a. Fackskolan i Upsala, Ateneum i Stockholm, Göteborgs skolköksseminarium m. fl. Kursen brukar vara omkring 3 terminer. Inträdesfordringarna äro: Högre flickskolekompetens jämte intyg om vana vid husliga sysslor. Kursen ställer sig ju rätt dyrbar, då man får beräkna kostnad för inackordering, om man ej är bosatt i samma stad. Men vad man i så fall kostar på sig, har man nog igen i framtiden.
E. G.—a.

N:r 145. Tvångstankar äro en följd af svaga nerver. Det är mycket vanligt att nervsjuka lida däraf. Men när nerverna bli starkare försvinna »tankarna». Det är ingenting farligt, men det är ju obehagligt. Jag har själf lidit däraf. För att få bot bör man genomgå en kur vid ett sanatorium för nervsjuka t. ex. vid Tranås eller Tyringe, eller annan plats. Jag genomgick en kurs i Tyringe och blef botad. Vidare bör man sköta sig i hemmet, taga varmbad, undvika oxkött, lefva mest på hvitt kött, gröt, grahambröd, fisk grönsaker och frukt. Frisk, mild luft t. ex. luften i Tyringe är mycket lämplig. Man bör undvika att taga medicin, det gör ingen nytta i detta fall.
Mariana.

Bedröfvad har svar af Iduns exp. N:r 146. Ja bevars. Tillfälle till kurs genomgående är ej svårt att få. Ingeniör C. Söderberg, Karlavägen 46, Stockholm, Löjtnant Kjellström, Karlavägen 8, Ingeniör P. A. Wallin (pr korrespondens) Stockholms Korrespondensinstitut, Stockholm 7; Fröken Ingeborg Arrander, Brahegatan 62; Fru Ella Witt-Nordgren, (Fröken Hilda Kleins kurs) Norrtullsgatan 27 B. Eljest kan Ni säkert få lära hos en landtmätare, där Ni kanske senare kan få arbete. Till att få arbete i statens tjänst och komma i åtnjutande af pension, är Ni nu för gammal. Arbeta kan Ni nog ändå få.
Madre.

N:r 147. För Eder torde passa »Nykerhetsfolkets sjuk- och begrafningsbyrå» — lokalafdelningar öfverallt. Inträde vinnes af hvarje nykter man och kvinna om 18-45 år. Medlemskap efter tre månader. Vänd Eder för upplysning erhållande till Centralstyrelsen för nämnda kassa, Karlskrona.
Madre.

— Det är ingalunda för sent att taga en försäkring eller köpa en lifränta vid er ålder. Jag rekommenderar endera vid sidan om en sjukkas-seförsäkring. Vänd er t. ex. till Trygg, Stockholm. Sjukförsäkring säkert på eder ort.
Anderos.

N:r 148. Praktiska skolan i Södertälje lämnar grundlig undervisning i allt husligt arbete. Helinackordering vid skolan. Soliga vackra rum. Referenser: Fröken A. Klingentierna, Södertälje, Rektor Ax. Falk, dito d:r Kurik Holm, Näås, Floda station. Ny 3 månaders kurs börjar 15 sept. Prospekt tillhandahålles och anmälningar mottagas af föreståndarinnorna: Skolkökslärarinnan vid Näås, fröken Rosa Mutén adr. Slottet Näås, Floda station eller fröken Anna Björkman, handarbetslärarinna, Södertälje.
— Dylaka kurser genomgås vid Katrineholms, Marianelunds och Karlskoga hushållningsskolor med samma adress. Katrineholm ligger i Sörmland, Marianelund i Småland och Karlskoga i Värmland.
Mariana.

— Förlofvad flicka bör genomgå Helsingborgs Husmoderskola där kursen är tre månader och betyg erhålles.
Prenumerant i Skåne.

N:r 149. En blommande, vacker och härlig slingerväxt för rum är den murgrönsbladiga pelargonian, blommar i en mångfald färger. En vacker slingerväxt är äfven Thunbergia, hvartill frön med lätthet kunna säs i kruka under glas. Om Ni intresserar Eder för blomsterodling, så köp Tammis »Fönsterträdgården» och följ däri gifna anvisningar och jag tror på ett godt resultat.
Madre.

N:r 150. Bäst är att genomgå ett högre slöjdseminarium. I Stockholm finnes Andrea Eneroths och Hulda Lundins handarbetsseminarium och i Göteborg M. Nordenfelts seminarium och kvinnliga yrkesskola. Där kan man genomgå lägre kurs, som är 1-årig eller 3-terminskursen, som ger högre kompetens och äfven omfattar kurs i väfnad. Terminerna börja i september och januari. Afgiften är 100 kr. pr termin. Inträdesfordringar till högre kursen är att hafva betyg från 8-klassigt läroverk.
N:r 151. Sök d:r L. Flockquist, Mästernamnelsgatan 10, eller d:r Karl Weinberg, Humlegårdsgatan 11, bägge i Stockholm.
Madre.

— Tag ett kallt fotbad 10 m. hvarje morgon och afton, gnid fötterna varma med en grof handduk. Tag Sanatogen minst en månad, undvik kaffe och alla hetsiga drycker. Ett bepröfvadt medel som hjälpt för susning.
Fru Maria.

N:r 152. Enda sättet att annonsera och läsa annonser. Länsstyrelser, domare, kronofogde, häradsskrifvare o. s. v. behöfva vanligen periodvis biträde vid skrifning. Äfven renskrifningsbyråer.
N:r 153. Man köper bomolja i matt- och kemikalieaffärer och bonar mattorna med. Det rekommenderas, att ej tvätta mattorna utan sopa och torka med torr trasa på en kvast. Vattnet gör dem gråa. Dock måste man ju taga bort större smutsfläckar med fuktig trasa.
Mariana.

— Man kan själf tvätta fjäder på följande sätt: Man placerar en stor kittel i en pannmur med kokande vatten. Så fylles kitteln till tre fjärdedelar med fjäder och då den blifvit porös och uppluckrad, är den färdig. Allt efter som det kokande vattnet ävdunstar, måste det påfyllas.
E. G.—a.

N:r 154. Lagg en handske i sänder i en kopp fylld med bensin. Låt den stå övertäckt en stund. Därefter lägges handsken på en ren handduk och gnides mycket noga med en ren lapp, hvarvid alltid gnides att ett håll.
E. G.—a.

— Smörkräm till kaka: 200 grm osaltadt smör röres jämte lika mycket fint socker till skum, därefter tillsättes vanilj (eller annan smak) och den färg man önskar. Cacao och starkt afkok på kaffe brukas mycket.
Madre.

N:r 155. En företagsam och skicklig fotograf kan föda sig hvar som helst. Folk i allmänhet fotografera sig så gärna, man behöfver ju endast gå till sig själf för att fastslå detta faktum — eller hur? Med passlighet, uppfinningsrikedom och smak kan detta yrke göras mycket lönande. En originellt framträdande sittning och sådant smittar och nyheter för öfrigt dra lätt folk.
Anderos.

KLOFVERDAM.

(Forts.)
En dag fram i oktober låg Malena nere vid sjön och klappade tvätt. Något bra klappväder var det förstas inte. Vågorna kommo så långa in mot land och slogo på en gång upp på stenbryggan där hon låg. Då hon gick upp, med tvättbaljan framför sig, snärjde kjolarna, våta och tunga kring benen.
Upp på gångstigen mötte hon grannhustrun.
»Du har tvätt, ser jag. Ja, också jag har mycket att göra i dag. Jag har en sjuk att passa. Min svärmor, som bor hos oss, har blifvit dålig.»
»Så, har hon det?» Malena nickade betydelsefullt.
En lång stund fördjupade sig de båda kvinnorna i sjukdomar och olika ålder på mödrar och svärmödrar.
»Nå hu, så kallt det är att vara så här våter!» Malena tog slutligen tvättbaljan och fortsatte sin väg.
»En ska få se, att här ha vi ändtligen klöfverdamen.» mumlade hon.
I trädgården, där hon gick och hängde tvätten, låg vinden på och blåstrade kjolen, som var våt upp till linningen, fast till ben och mage. Huttrande skyndade hon på att få upp plaggen.
Det var ju sant, Anders var inte hemma! Hon sprang in i ladugården för att se till djuren. Därinne var varmt och godt, men då hon kom ut igen i blåsten greps hon af en häftigt frossbrytning.
Hastigt skyndade hon öfver gården, och så fort hon kommit in stugan slängde hon kaffepannan på.

MUSTAD'S
VÄXT-MARGARIN

Den modernaste fabrikation och noggrannaste urval af råvarorna äro bidragande orsaker till den så ojämförligt fina, jämna kvalitéen.
Kom ihåg MUSTADS
"BÄSTA-VÄXT"

Den blef varm medan hon bytte kjol, och stående vid spisen hällde hon i sig en stor kopp ängande kaffe.
Så varmt och godt det var! Hon fyllede koppen änyo till påtår. Så gick hon bort och tog fram sina kort och bredde ut dem på bords-skifvan.
Tankfullt betraktade hon dem medan hon drack kaffet klunkvis, sugande på sockret. Klöfverdamen låg där som vanligt omgifven af de ödesdigra korten, och Malena hade blifvit så van vid att se dem falla så, att hon numera inte gällde att de föllo annorlunda.
Det hällregnade på kvällen, när Anders kom hem. Malena gick ut och hjälpte honom spänna ifrån hästen. Anders brukade alltid vara litet fumlig, då han kom hem från marknaden.
Huttrande och genomvåt kom hon in igen.
»Se här har du mat, Anders. Kaffet står på spisen och är varmt. Du kan själf ta sedan. Jag tror jag kryper ned genast, så att jag kan bli varm.»
Morgonen därpå hade Malena feber. Det värkte häftigt i bröst och

rygg, och det var inte tal om att stiga upp. Febern ökade, och dagen därpå hämtade Anders läkare.
Dubbersidig lunginflammation, blef diagnosen. Mor Malena kastade sig fram och åter i vild yrsel det mesta af dagarna.
En eftermiddag, då hon emellertid var lugn och redig, hade Anders gått ut.
Den sjuka låg tyst och stilla. Det syntes dock att det var något särskildt hennes tankar sysslade med.
»Hans, du —»
»Hvad vill I, mor?» Pojken kom bort till sängen.
(Forts.)

BREFLÅDA

EXPEDITIONENS BRAFLÅDA.
»Modeaffär», Jönköping p. r. Annonser kostar ytterligare 1 kr.
»Barnsköterska», Ludvika p. r. In-sänd 3 kr. i postanvisning
»Kvinnl. sjukgymnast», Tågarp p. r. Annonser kostar 3 kr.

CLOETTAS
GULD-CACAO
i vidstående förpackning
säljes öfverallt
1 HEKTO 45 ÖRE

att köpa lotter i
Harfvalotteriet
utan insänd snarast rekvisition under adr. Harfvalotteriet, Skepparegatan 19, Stockholm.
Dragnig den 15 Sept.
Lotter sändas endera mot postförskott eller förskottslikvid.
Pris 2 kr. + 35 öre (för porto och dragningslista).
Lotter försäljas äfven i lotteriets utställningslokal, Regeringsgatan 9, Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. torg samt i de flesta Bok-, Pappers- och Cigarraffärer såväl i Stockholm som i landsorten
Anna Josephson,
Lotteriets föreståndare.

Uppskjut ej längre

P. M. för hrr affärsmän.

VINSTEN ÖKAS GENOM kundretsens utvidgning. Den billigaste, snabbaste och säkraste vägen att nå nya kunder är

EN ÄNDAMÅLSENLIG ANNONSERING i därtill lämpliga organ. En annons I IDUN

har icke blott värde för dagen: den faller i ögonen på köpare än längre tid, ja, i tusentals fall hela året. Landets mest erfarna annonsörer annonsera också därför regelbundet i IDUN.

En annons - 10 mm. stor - under rubrikerna LEDIGA PLATSER, PLATSSÖKANDE och INACKORDERINGAR kostar endast

Kr. 2: - pr gång.

Likvid i postanvisning. Texten kan lämpligen skrivas å postanvisningsblanketten.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

VÄRDINNEPLATS. Yngre, bildad dam af god familj med vänligt sätt och helst musik, som har intresse o. förmåga att förestå ett bättre hem, erh. god framtidsplats. Svar med foto jämte erf. upplysn. till »Nytt hem», Iduns exp.

LÄRARINNA, villig undervisa två barn, resp. 8 o. 6 år, samt omhändervärdna dem, erhåller plats 1 Sept. Betyg, rek. samt löneanspr. till »Herrgård», Strengnäs p. r.

I DISPONENTFAMILJ, vid bruk i Västmanland, får musikalsk, undervisningsvan lärarinna plats. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

ANSAPRAKSLÖS LÄRARINNA, fullt kompetent att undervisa till 3 kl. elementarskola, erhåller plats instundande höst att läsa med en 11-årig flicka. Svar med löneanspråk, betyg och referenser, om möjligt foto. insändes till »Hösten 1915» Iduns exp. f. v. b.

PLATS SOM HJÄLP OCH SÄLLSKAP I hem, där äfven något sjukvård förekommer, finnes nu genast för bildad dam i 30-års åldern. Referenser önskas. Svar till fru E. Göransson, Sandviken.

SNALL OCH HUSLIG FLICKA får god plats hos ensam person m. egen villa. Svar omg. med lönepret. och vitsord till »G-ros», Vessigebro p. r.

ORDENTLIG, frisk och villig flicka får god plats som barnhushåll 1 sept. Skrifligt svar till Fru Hallman, Hamngatan 36, Stockholm.

HUSFÖRESTÄNDARINNA. Bildad dam, som innehaft plats i finare hem, erhåller väl aflönad plats i Sthlm i fint ungarhem där jungfru finnes. Centralförmedl. Jakobsg. 20, Sthlm. Brefsvar 20 öre.

GUVERNANT. Hos handlande i Värmland önskas undervisningsvan flicka för att läsa vanliga skolämnen (äfven språk) med två halfvuxna flickor. Sökanden bör vara frisk, enkel och gladlynt. Någon kännedom om bokföring önskvärd men ej nödvändig. Svar till »Klarefaldalen», postbox nr 65, Karlstad.

Engelbrekts förmedlingsbyrå Valhallavägen 115, 2 tr., Stockholm, förmedlar platser för bättre kvinnliga platssökande. (Obs! Reelt bemötande.)

En ung flicka med häg och fallenhet för modeyrket kan få plats som elev uti finare modeaffär i Stockholm. Minst ett års lärotid. Svar till »Höstasongen 1915» und. adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm, f. v. b.

Värdinna bild., frisk, barnkär och fullt kunnig i och flerårig vana vid landthushåll, erh. förmånlig plats där husmor saknas och två barn i skolåldern finnes. Sökanden bör vara musik., omkr. 25-30 år, och hafva ett fördelaktigt utseende. Sv. åtföljdt med rek. och foto sändes till »Framtidsplats 1915», Sv. Dagbladet f. v. b.

Ameli Fjæstad Rocksta, Riks 255 B. Elever i gobelinväfnad emottagas.

Till prästgård på landet önskas under tiden medio sept. -medio okt. bättre 20-30 års flicka, villig att under sin semester deltaga i fruktmedplockningen. Sv. före 1 sept. till Sjölanda, Bettna.

I ett enkelt hem på landet önskas en anspråkslös lärarinna för att underv. 2:e flickor 11 o. 9 år i vanl. skolämnen samt musik. Svar med foto o. löneanspr. motes snarast till »M. M.», Brodalen p. r.

Kombinerade lärarinnebefattningen

i slöjd och landthushåll vid Tornedalens folkhög- och landthushållsskola förklarar härmed ledig. Platsen tillträdes den 1 nov. Lön 1,000 kr. Ansökningstid till 1 sept. Stiftelsen Tornedalens folkhögskola adr. Öfvertorneå.

Epidemisjukskötersketjänsten i Mälilla distrikt är ledig att tillträdas den 15 inst. november. Aflöning: 800 kr. årligen. Ansökan jämte utbildnings- och tjänstgöringsbetyg samt prästbetyg och friskbetyg insändas fortast möjligt före den 30 inst. september till t. f. provinsialläkaren K. Tollin, Mälilla.

Plats finnes i början af sept. såsom hjälp åt husmor på landet i Västergötland för ung bild., glad flicka, kunnig i kläd- o. linnesöm samt finare handarb. Underv. bör äfven meddelas i handarb. å 2:e unga flickor. Sv. med rek., foto o. lönepr. till »Hjälps och sällskap», adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Sthlm, f. v. b.

Guvernans önskas af två närboende familjer för 3 barn, 7, 8 och 9 år. Svar med betyg, ref., foto o. uppg. om löneanspr. torde sändas till »P. S.», Tjällmo.

Hushållsfröken villig att med hjälp af en köksjungfru laga maten, får plats i stort hem på landet den 1 okt. Sökanden måste vara skicklig i enkl. och finare matlagning, bak, slakt, inläggningar m. m. samt bör ha innehaft plats på större herrgård el. dyl. Eget rum. Endast tjänare inomhus i maten. Svar med betygsafskr., foto och lönepret. torde sändas till »Hushållsfröken», S. Gumælii annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

Lärrarinnevikariat.

Vid Stiftelsen Kjellbergsska flickskolan i Göteborg och det därmed förenade Högre lärarinneinstitutet finnes för höstterminen 1915 plats ledig för vikarierande musiklärarinna. Undervisningskyldighet: sång 9 lekt., pianospelning 16 lekt. Lön enligt lag. Tillfälle till ytterligare 9 lektioners sängundervisning i annan flickskola. Ansökningshandlingar torde insändas snarast möjligt, senast den 30 augusti. Göteborg d. 19 augusti 1915. STYRELSEN.

Barnsköterska

ej under 25 år, frisk, fullkomligt pålitlig samt med ett godt sätt mot barnen, får plats d. 1 okt. att sköta två barn i åldern 1 och 2 1/2 år. Bästa rekommendationer fordras, hvilka sändas tillika med foto jämte uppgift på ålder och löneanspråk till grefvinna Mörner, Sonstorp, Östergötland.

Utex. Sjukgymnast

som äfven är kunnig att undervisa 2 nybörjare 7-9 år och för öfrigt gå frun till handa, erh. god plats den 15 sept. på herrgård nära Gefle. Svar med foto och ref. till Fru Anna Strand, Skutskär.

Lärrarinna

önskas att undervisa 2 barn, 8-10 år, i vanliga skolämnen samt vara villig biträda husmoder i lättare sysslor. Svar med rek., foto och lönepretentioner till »Landtegendom», Kvarn p. r. (Östergötland).

Vid Elementarskolan för flickor i Kalmar

önskas för höstterminen 1915 en vikarierande lärarinna med undervisningskyldighet i handarbete och teckning (event. endast handarbete) på skolans alla städer. Antal lektionstimmor per vecka 20 å 24 tim. Lön enligt lag. Ansökan, ställd till skolans styrelse, insändes till föreståndarinnan före den 25 augusti.

Tre Afdelningsköterske-

platser blifva lediga i höst på Kronprinsessan Victorias Kustsanatorium i Barkåkra. Årlön 500 kr. Examinerade sjuksköterskor med intresse för barn, ordningsinne, arbetslust och god karaktär torde anmäla sig hos D:r ERNST LINDAHL, Barkåkra.

En enkel, verkligt barnkär flicka

med goda ref. erhåller genast eller till hösten anställning hos köpmansfamilj i stad att tillsammans med husmodern sköta tre små barn. Svar med betyg och löneanspråk till »G. J.», Ystads Annonssbyrå, Ystad.

Enkel, barnkär flicka,

kunnig i matlagning och sömnad, kan få plats å barnhem d. 1 sept. Lön 200 kr. pr år. Upplysningar genom föreståndarinnan, adress Lundby barnhem, Göteborg 9.

Barnfröken,

enkel, bildad, musikalsk, sykkunnig, med goda rek., van att handleda barn, erhåller god plats genast för två flickor, 6 år och 10 månader. Svar med uppg. om ålder, foto och rek. till HANDELANDE O. HOLMSTROM, Västervik.

Sjuksköterskebefattningen

vid Svenljunga med 14 sängar försedda sjukstuga är till ansökan ledig med tillträde den 1 nästkommande november. Förmåner: 500 kronors lön, allt fritt samt en månads semester. Sköterskan har att mot 75 öres ersättning pr dag utspisa sjuke och personal. Ansökan, åtföljd af frejdebetyg samt andra betyg i afskrifter, skall före 10 september 1915 insändas till Doktor Axel Planck, Svenljunga, som lämnar vidare upplysningar.

PLATSSÖKANDE

EXAMINERAD LÄRARINNA önskar läxläsning med nybörjare. Sökanden är Sörmländska, och önskar helst plats i Södermanland. Sv. till 24 år, Iduns exp., Stockholm.

ENKEL, HURTIG BONDÖS, 35 år, önskar i höst mot fritt vivre plats i bokbinderi (helst privat) för att få lära yrket, eller och hos ensam, treflig samt som sällskap o. hjälp i hushållet. Sv. t. »Bondtös», Iduns exp.

VÄRDINNEPLATS önskar bild. norrländska till hösten i aktadt hem, helst på landet, gärna där barn finnes. Har i två år förestått hushåll, är kunnig i allt som hör till ett väl ordnat hem samt äger vilja och förmåga att göra ett hem trefligt. Svar till »Gladlynt och pålitlig», Iduns exp.

PLATS som husmors hjälp i hushållet önskar bildad, förlöfvad flicka, som genomgått 1-årig kurs i husmodersskola. Svar till »M. 23», Karlstad p. r.

HOS LÄKARE önskar anspråkslös, ung flicka plats. Är kunnig i sjukvård och äger häg där för. Svar till »23 år», Iduns exp. f. v. b.

UNG, UNDERVISNINGSVAN STUDENTSKA med goda rek. önsk. för nästk. vinter plats såsom guvernant i fin familj. Sv. t. »20 år», Vinninga p. r.

UNG FLICKA önskar komma i bättre hem, för att lära sig matlagning, i början af septemb. Svar med prisuppgift till »C.» torde sändas till Nordiska Annonssbyrån, Göteborg.

ORDENTLIG FLICKA önskar plats till den 1 okt. att tillsammans med husmodern sköta ett hems förekommande göromål, helst på landet. Sv. t. »Familjemedlem», Hishult p. r.

UNG FLICKA önskar komma till prästgård eller större landtgd i Dalarna eller Norrland, för att mot betalning lära sig väfva. Svar till »18 år» Båstad p. r.

26-ÅRIG ENSAMJUNGERU önskar plats den 1 nov. i liten familj, eller hos ensam dam. Helst uppåt landet. Svar till postfack 56, Bjuf.

UNG FLICKA, med afgångsbetyg från 8-kl. elementarläroverk och som för språkstudier vistats 6 månader i Tyskland samt genomgått Elisabeth Ostmans husmoderskurs och en kurs vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, söker plats som husmoderns sällskap och hjälp eller för att undervisa yngre barn. Sv. till »Familjemedlem 21 år», Norrköping.

UNG EXAM. sjukgymnast (G. D.) önskar omkr. 1 sept. plats i fam. Delt. i hush. Helst t. landet. Fina bet. o. rek. Sv. t. »Anspråkslös», Iduns exp.

PLATS SÖKES till landet helst herrgård för enkel, snäll något öfver 20-års flicka från ordentligt hem att sköta något försigkomna barn. Är äfven kunnig i sömnad och vanliga hushållsgöromål. Sv. till vaktmästare André, Köping. Ref. fru E. Tham, Köping.

ENKEL BÄTTRE FLICKA, van vid inom hemmet förekommande göromål, enklare matl., sömnad, söker i höst plats i vänligt hem att gå frun tillhanda eller under husmors ledning sköta hushållsgöromålen. Svar till »Ebbas», Harplinge p. r.

KINDERGARTEN- och handarbetslärarinna (24 år) önskar plats som själfständig, eller biträdande lärarinna i Kindergarten, skola eller familj. Utmärkta betyg och referenser. Sv. under adress: Kapten Ekvall, Harnäs.

ENGLISH GIRL, young, of good family, seeks post as Companion in a Can speak French and German. Small salary. Good English and Swedish references. Reply to »Miss Muriel» Norra Wi.

UNDERVISNINGSVAN, musikalsk flicka önskar i sept. plats i treflig familj att läsa med barn i ålder 7-12 år. Svar till »Skånska», Åsperöd, poste restante.

UNG ÖSTERRIKISKA önskar under vintern plats i familj att mot fritt vivre undervisa i Tyska språket. Vidare meddelar fru Rurik Holm, Näås, Floda station.

EXAM. SJUKGYMNAST med goda betyg från D:r Kjellbergs institut, Sthlm, önskar anställning på längre eller kortare tid. Svar till Ruth Sonesson, Branstaholm, Öved.

UNDERVISNINGSVAN SMASKOLELÄRARINNA söker plats i familj att undervisa barn el. som husmors hjälp o. sällskap. Rek. finnas. Svar till »K. K.», Gärdsgårds station p. r.

UNG LÄRARINNA önskar plats i familj, helst å herrgård, att läsa med nybörjare; äfven villig deltaga i kontors- el. husl. göromål. Goda betyg finnas. Svar till »Lärrarinna», Genevad.

ORDENTLIG 25-ÅRIG FLICKA kunnig i matlagning och ett hems skötande önskar plats hos ensam herre eller dam, nu eller framdeles. Svar till »Plats 1915», Borås p. r.

UNG FLICKA önskar plats i bättre familj för att lära husliga sysslor mot fritt vivre. Svar till »Familjemedlem E. A.», Stora Essingen (Hufvudbyggnad) Stockholm.

Flicka af god familj med god skolunderbyggnad önskar plats i bättre familj att gå frun tillhanda (event. som tekniskt biträde å apotek). Barnkär och villig åtaga sig läxläsning. Villig betala något för sig om så fordras. Svar tacksamt till Kamrer S. Borg, Nora.

Ung, bildad flicka, något hushållskunnig, van vid skrifgöromål och van lektris, önskar plats som sällskap och hjälp i vänligt och angenämt hem, gärna på landet. Svar till »Goda referenser» under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Sthlm, f. v. b.

Som hjälp och sällskap i vänlig familj önskar 24-årig flicka plats d. 15 okt. Är kunnig i hushåll, sömnad och handarb. samt villig undervisa nybörjare på piano. Tacks. för svar med uppg. om lön till »A. S. Familjemedlem» under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm, f. v. b.

Guvernansplats sökes i godt hem för instundande läsår af seminariebildad musikalsk ung flicka. Har idkat språkstudier i Tyskland. Goda ref. Sv. till »Språkkunnig», Norrköping p. r.

Ung, bildad, huslig flicka, af god familj önskar plats mot fritt vivre och fria resor att vara husmor behjälplig i hushållet och med förefallande göromål. Helst i prästgård eller på landtegendom. Svar till »Greta», adr. Hessleröd, Uddevalla.

Engelbrekts förmedlingsbyrå för Sjuksköterskor Valhallavägen 115, 2 tr., Stockholm utsänder ex. sjuksköterskor, ex. barnsköterskor samt enklare sköterskor för moderat betalning. Allm. tel. 241 13 Riks 171 81

Hedvig Siösteen, Runmarö, önskar plats som hjälp och sällskap för barn.

En trettioårig bildad tysk fröken kunnig i ryska event. franska, skickl. i piano-undervisning söker plats som sällskap i familj eller hos ensam dam. Svar: »Postbox 342», Sthlm.

Ung, engelsktalande flicka

goda referenser önskar plats i familj för ett par barn eller hos ensam dam. Svar till »Pålitlig 1915», annonskontoret Karlavägen 8, Sthlm, f. v. b.

Ung elementarbildad flicka önskar plats som frielev på större herrgård för vinnande av praktik för inträde till fackskola. Svar till »M. H.», Iduns exp. f. v. b.

Bättre flicka, som genomgått 1-årig kindergartenskurs och med goda rek., önskar plats i familj som barnfröken eller kindergartenslärarinna. Sv. t. »22 år», Järrestad.

19-årig flicka

af god familj önskar plats i godt hem, helst prästgård på landet, för att under god husmoders ledning deltaga uti alla i ett hem förekommande göromål. Har genomgått hushållsskola samt kurs i handarbete. Vid lön fästes ej afseende. Sv. t. 19-årig norrländska», Iduns exp.

Plats som hjälp och sällskap

inomhus å större gård i god familj eller i prästgård önskas snarast eller till 1 nov. af arbetsvillig fröken, som äfven kan åtaga sig skrifarbete eller läsning med minderåriga. Upplysna o. rek. genom rektor Yngve Melander, Folkhögskolan, Önnestad.

Guvernansplats

sökes af 18-årig flicka, som genomgått 8-kl. läroverk. Svar till »Undervisningsvan», Ystad p. r.

INACKORDERINGAR.

HVILOHEMMET BJÖRKUDDEN, Gårdsgårds station, rek. till dem som önska lugn och hvila. Högaktiningsfullt Olga Södergren.

ADOPTIVFÖRÄLDRAR med godt hem, god ekonomi önskas å ett bättre barn. Sv. till »Genast», Iduns exp., Mästersamuelsgatan 45.

I LUGNT OCH STILLA HEM, vackert beläget vid skog och sjö, nära Södertelje, kan 2-3 damer som önska hvila få god inackordering för år eller kortare tid från 1 sept. Svar till »Lugnt och stilla», Södertelje.

God inackordering i lugn och stilla familj, helst i skogs-trakt i mell. ell. norra Sverige, önsk. för ung flicka, som behöver hvila för sina nerver. Svar under adress »Augusti 1915», Uddevalla p. r.

I bildad familj, Karlbergsvägen, Stockholm, finnes god inack. för bättre flicka antingen att dela rum med egen tjugoårig dotter eller ens. Pris 75-90 kr. Svar t. »Nutida bekvämligheter», Iduns exp.

Landthushåll. I hem på landet (närmaste stad: Uppsala) mottagas 5 flickor, som vill lära landthushåll, (utex. lär. fr. Fackskolan) väfning, klädsömnad och finare handarbeten 1 okt.-20 dec. Närmare upplysningar till »Hem 1915» under adress S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm f. v. b.

Doktorinnan Viima Eriksons Hvilohem, beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Inackorderingspris 3 kr. pr dag, 70 å 80 kr. för mån. Adr. Högåsen, Arvika.

Furudals pensionat gammal bruksherrgård i v.a Dalarna. Skogrik, hög trakt (230 m. ö. h.) vid Öre älf. Jakt och fiske. Rek. ss. utmärkt rekreationsort. Uppl.: Sv. Tur.-För. eller Fru G. Wuttke, Furudal. Rt. 2c.

Centralister,

eller annan studerande ungdom, kunna få god inack i bildadt hem. Mod. pr. Fru J. Hald, Holländareg. 20 IV (hiss).

Syster Astrids Spädbarnshem

i Råsunda, Stockholmsvägen 22. Äfven klena barn mottagas till god, sakkunnig vård. Referenser Prof. E. Alin. Förfrågningar Allm. tel. 361 Råsunda.

Konvalescenthem för barn

Hindås, 550 fot öfver havet, 55 min. resa från Göteborg, mottages friska och klena barn för rekreation. Anmälningar till höstens skolundervisning mottagas och prospekt sändas på begäran. Rikstel. 16, Hindås.

Angenämt hem och god undervisning

erbjudes en å två flickor hos ung lärarinna i norrländska kuststad. Svar till »Lärrarinna 75 å 90» under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Sthlm, f. v. b.

DAMER För 2 kr. 75 öre erhålles en sats skönhetsmedel för hårets, tändernas och hudens vård, fraktritt, en finfin present gratis mot postförskott. Tillskrif Postförsöksaffären Fram, Adolfsberg, Örebro.

Gymnastikdirektörsexamen
 afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga
 elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar den 14 sept.
 Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Doktor A. Kjellbergs
 kurs i massage och sjukgymnastik.
 Begär prospekt! Stockholm.
 Mästersamuelsgatan 70.

Vid Professor Unmans Institut
 börjar d. 1 okt. ny (ettårig) kurs i
 massage och sjukgymnastik.
 Begär prospekt!
 Brunkebergsgatan 9, Stockholm.

Kurs i Massage och Sjukgymnastik
 STOCKHOLMS
 MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT
 Biblioteksgatan 28
 Begär prospekt.

Tysk Fräkenpomada,
 vetenskapligt sammansatt, fullt oskad-
 lig, störtad effekt, kr. 4.50 + porto
 (diskret försändning) endast i
Franska Partymagasinet,
 Hofleverantör,
 21 Drottninggatan 21, Stockholm.

OATINE,
 denna kraftiga, snö-
 vita naturprodukt,
 framställd af ren
 hafre, uppfriskar hu-
 den och åstadkom-
 mer i förening med
 solens värme den så
 eftertraktade klara,
 friska engelska teinten. Akta Oatine-
 Creme i vitt burk med grönt lock: pris
 1.50; 4-dubbelt inneh. 3.-. Oatine-Snow:
 1.50. Finnas öfverallt samt hos A. W.
 Nording, Biblioteksg. 11, Birgerjarlsgat.
 16 o. Drottninggatan 63, Stockholm.

Turkiska badet,
 i Malmörsgbadet är öppet hvarje tors-
 dag för damer. Yppersta medel
 för bibehållandet af smärt figur och
 fin hy. Badet är angenämast, om
 man är flera i sällskap. Pris kr. 1:50.

Alla som läst
Gösta Berlings saga
 böra köpa fotografier, storl. 18x24
 cm., i konsttryck efter originaltaflor
 af »Majorskan och majoren
 på Ekeby» samt »Vackra
 Altringer». Fotografierna, som
 reprod. i Iduns föreg. nr., kostar
 2 kr st. och kunna rekvideras från
 Fotograf Axel Aurelius, Sunne.

Måla porslin i hemmen
 knappar, broscher, nålar m. m. Det
 är så enkelt äfven med de minsta
 anlag. Onödigt med en dyr kurs; jag
 lämnar skriftligen de nödiga upplysn.
 om materialier och tillvägagångssätt
 för endast 5 kr. Svar märkt »Strå-
 till stacken», Iduns exp. f. v. b.

Kan någon af Iduns läsare
 upplysa om hvar en skicklig dräkt-
 och klädningssömmerska kan slå sig
 ned med usikt till god kundkrets.
 Svar till »Skicklig», Iduns exp. f. v. b.

Husmödrar som önska sälja
 Matvaror, Bär, Konserver, Frukt, alla slags Väfnader, Handarbeten m. m.
 torde anmäla detta till vår Byrå, som åtager sig alla slags försäljningar mel-
 lan hem i landsorten och Stockholm. **Husmödrarnas Centraförmedling,**
 Jakobsgatan 20, Stockholm. R. T. 12834. A. T. 2313. 10-5.

Strängnäs Hushållsskola.
 Husmoderskurser 18 aug.—15 dec. samt 25 jan.—25 maj. Grundlig och
 praktisk undervisning.
 Prospekt och referenser genom Fru M. Braune, Strängnäs.

Fil. Dr Anna Ahlströms Läroverk
Nya Elementarskolan för flickor,
 29 Kommandörsgatan, Stockholm.
 Småskola (äfven gossar). Elementarskola med normalskolekompetens
 Gymnasium med dimissionsrätt. Anmälningar kunna ske skriftligen.
Anna Ahlström, fil. dr.

Nobynäs Hushållsskola.
 Kurser fr. d. 1 sept. till d. 15 dec. 1915 o. fr. d. 20 jan. till d. 20 maj 1916.
 Bildade flickor mottagas å Nobynäs Herrgård, bel. på småländska högland-
 et i härlig trakt. Grundlig undervisning i hushåll, väfnad m. m. meddelas af
 skickliga, exam. lärarinnor. Godt hem och den bästa omvårdnad. Närmare
 medd. föreståndar., Fru E. von Kothen, Nobynäs, Frinnaryd, Ö Stb. Rikstel. 5.

Husmoderskursen
 vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala
 börjar den 1 sept. Undervisning meddelas i matlagning, sömnad, hälsolära
 och barnvård och kursen är närmast afsedd för flickor med högre skolbild-
 ning. Tryckt program på begäran gratis och franko.

Herrsätra Skolgård,
 Högre Flickskola,
 börjar sitt tredje läsår nästkommande 15 Sept. å Herrsätra lantegendom, Vagn-
 härad, Södermanland. Undervisnings- och uppfostringsarbetet bedrivs i enl.
 med principerna för de tyska "Landerziehungsheime", modifierade efter svenska
 förhållanden. Från H. Lär. Sem. utex. lärarinnor. Exam. skolkökslär. Infödd
 språklär. Ett fåtal välartade barn ur goda familjer mottagas.
Anna Sundin,
 Rikstel Mölnbo 12. Adr. Herrsätra, Vagnhärad.

Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium
 Kommandörsgatan 32, 1 tr. STOCKHOLM
 Af Kungl. Majt godkänd högre handarbetsläroinstitut utbildning med
 statsanslag. Kurser på 1, 1½ och 2 år. Ansökningar kunna ännu insändas
 till ettåriga kursen, som börjar 1 Sept. (Friplatser och nedsättning af termins-
 afgifter.) Prospekt sändes.

Göteborgs Nya Husmodersskola
 S. Allégatan 2 A, Rt. 106 24.
 Husmoderskurs på 1 termin. — Längre och kortare kurser i matl., bakn.,
 konserv., Linnesömn. m. m. — Obs.! Äfven kurser för fruar. Prosp. på begäran.
Elvira Friberg. Hildegard Friberg.

Lektioner i Linnesömnad,
 äfven blusar, underkjolar, skjortor, barnkläder.
 Kurserna börja åter 10 sept. varefter elever dagligen mottagas.
 Prospekt på begäran.
Karin Egnér. Eva Egnér.
 R. T. 3530. **Sibyllegatan 36, Stockholm.** A. T. 210 04.
 Före 10 september är adressen **Asarum, Blekinge.** Riks Karlshamn 300.

E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola
 och Flickpension i Stockholm (f. d. Villa Hult)
 börjar höstkursen den 15:de Sept. på 3 månader. Skolans ämnen omfatta Hus-
 moderskursen hvar ingå, förutom allt hvad som hör till såväl ett enklare som
 finare kök, fullständiga kurser i Kläd- och Linnesömnad, Handarbeten, Konst-
 slöjd och Målning. Dessutom mottagas elever i valfria ämnen såsom Sång,
 Musik, Språk, Klädsöm, Linnesöm, Handarbeten, Konstslöjd och Målning. Pro-
 spekt med såväl muntliga som skriftliga referenser sändes. Adr. **Fröken E. Hult,**
Artillerigatan 6, 2 tr. (Invid Strandvägen) Stockholm. Rikstelef. 11888. Allm.
 tel. 289 40.
OBS.! Den enda skola i Stockholm med helpension.

Elsa Philips Husmodersskola,
 Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),
 börjar sin 15:de termin för bildade unga flickor den 15 sept. 1915. Under-
 visning i finare och enklare matlagning, bakning, konservering och in-
 läggningar af bär, frukt, grönsaker och kött, vegetarisk matlagning, sjuk-
 matlagning, uppköp, födoämneslära, hushålls ekonomi m. m. **Olika kurser.**
 Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i
 huslig ekonomi. Adress till 15 aug. Böle, Leksböda, (Dalarna) Sedan
 Stockholm. Prospekt, ref. och närmare upplysn. på begäran.
ELSA PHILIP,

Elisabeth Östmans Husmoderskurs.
 Grundad år 1902.
 Kursen för unga bildade flickor, omfattar 3½ mån., börjar
 Onsdagen den 1 September kl. 12 m.
 Kursen för fruar, omfattar 10 veckor med arbete hvarje
 Torsdags f. m. från kl. 9 eller ½ 10 f. m. till kl. ¼ 4 e. m.,
 börjar i Oktober.
 Aftonkursen, omfattar 10 veckor med arbete hvarje Fre-
 dags e. m. från kl. 6—9 e. m., börjar i Oktober.
 Vegetariska för- och eftermiddagskurser komma äfven
 att anordnas under hösten med början omkring den 15 Sept.
 Prospekt och närmare upplysningar på begäran.
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND,
 Riks 2035. Stockholm, Klarabergsgatan 40, 5 tr., hiss. Sthlmstel. 9302.

En välsorterad
samling tidningsurklipp
 ur div. tidningar från slutet af
1870—1890
 inbundna i 27 hållfasta band med skinnryggar
nu till salu.
 Reflektanter kunna hänvända sig till Iduns Exp.
 för vidare upplysningar.

Utmärkta organ
 för annonsering i landsorten
 äro följande tidningar:

Arvika: Arvika Nyheter.
Avesta: Avesta-Posten.
Borlänge: Borlänge Tidning.
Borås: Borås Dagblad.
Falkenberg: Falkenbergs-Posten.
Falun: Falu-Kuriren.
Halmstad: Hallandsposten.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
Helsingborg: Öresundsposten.
Hernösand: Hernösands-Posten.
Hörby: Mellersta Skåne.
Karlstad: Karlstads-Tidningen.
Kristinehamn: Ansgariiposten.
Landskrona: Korrespondenten
 Landskrona Tidning.

Linköping: Östgöten.
Luleå: Norrbottenskuriren.
Mora: Mora Tidning.
Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Oskarshamn: Oskarshamns-Posten.
Söderhamn: Söderhamns-Kuriren.
Söderköping: Söderköpings-Posten.
Södertelje: Södertelje Tidning.
Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Västerås: Vestmanlands Läns Tidning.
Visby: Gotlandsposten.
Örebro: Nerikes-Tidningen.
Östersund: Jämtlands Tidning.

JÄMTSLÖJDS-LOTTERIET
 för kulturella mål
 i Östersund.

VINSTPLAN:
 1 vinst 2,200 kr.
 1 " 875 "
 10 " 300-100 "
 13 " 75-50 "
 85 " 40-20 "
 940 " 15-4 "

4 dragningar årligen.
Dragning 15 September
 Intet jämförligt lotteri med så stora vinstmöjligheter.
Lottpris 2 kr. 25 öre
 I främsta rummet
 välgjorda och ge-
 digna hemslöjds-
 och handverksals-
 ter från Jämtland
 och Härjedalen.

Vinstmedlen af detta lotteri skola användas till främ-
 jandet af föreningen Jämtslöjds stora mål och syften.
 OBS.! Det erkännande, som å Baltiska utställningen
 kom den Jämtländska hemslöjden till del.
 Lotter hos lotteriets exp., Östersund.

"BARGARDEROBEN"
 Augusti-numret är utkommet och innehåller
 ett 100-tal utmärkta modeller till blusar,
 klänningar och underkläder för flickor och
 gossar intill 16 år.
Stor, dubbelsidig mönsterbilaga!
 Numret erhålles portofritt mot 30 öre i frim.
 "Bargarderoben" kostar för 4:de kvartalet
 endast **90 öre.** Prenumerera å närmaste
 postanstalt eller bokhandel!
Iduns Expedition, Stockholm.
 Idun utgifves denna vecka i A och B.

FLORODOL
Tvål

Ellt ifrån sitt första fram-
 vädande har Florodol-två-
 len vint en år från år ö-
 had popularitet och detta
 tack vare sin absoluta ren-
 het och sina utökta ingre-
 dienser, som gör att Floro-
 dol-tvålen intager en ställ-
 ning framför alla andra
 toalettvålar.